

නායයෂම් ආපදා අවමකරණය තුළින් නායයෂම්වලට ගොදුරු වීමේ
අවදානම අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය

ආපදා අවදානම් ස්ථානීය විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජයීය

කළමනාකරණ සැලැස්ම

ආපදා අවදානම් ස්ථානීය අංක 38

අැටන්වල, ලග්ගල

මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය

2020 මාර්තු

ආසියානු යටිතල පහසුකම්
ආයෝජන බැංකුව

ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය
99/1, ජාවත්ත පාර, කොළඹ 05
දු:ක: 011 2588946/011 2503826/ 011 2503431

පටුන

1. හැඳින්වීම	6
1.1 ව්‍යාපෘති සාරාංශය	6
1.2 අපේක්ෂිත පරිශීලකයින්	6
2. ව්‍යාපෘතියේ සහ ස්ථානයේ විස්තරය	7
2.1. යෝජිත ආපදා අවදානම් අවමකරණ ස්ථානයේ නම	7
2.2. ස්ථානයේ විස්තරය	7
2.3 තු විද්‍යාත්මක ස්වභාවය හා ඉඩම් හිමිකාරත්වය	8
2.5. පාරිසරික සම්පත්	9
2.6.6 ප්‍රදේශයේ ජන ව්‍යාප්තිය	9
3. නායයෂම් ආපදා සිදුවීම් පිළිබඳ තොරතුරු	10
3.1 පෙර වාර්තා වන ලද සිදුවීම්	10
3.2.2 නායයෂම් බලපෑම් සහ ප්‍රතිවිපාක	11
3.3. නායයෂම් ආපදා අවදානම අවමකිරීම සඳහා දැනට ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග	11
3.4. පදිංචිකරුවන් මෙම ස්ථානයෙන් ඉවත් කිරීම	11
3.5. හැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාවලිය (ප්‍රගතිය)	11
4. බැඳුම් අස්ථායී වීම සිදුව ඇති ප්‍රදේශය හා ආසන්න ප්‍රදේශය පිළිබඳ විස්තරය සහ වර්තමාන අවදානම් මට්ටම	14
4.1. බැඳුම් අස්ථායී ප්‍රදේශය ආශ්‍රිත පරිසරය	14
4.2. වර්තමාන අවදානම් මට්ටම	14
5. ව්‍යාපෘතිය යටතේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත අවදානම් අවමකරණ ක්‍රම	14
6. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් බලපෑම් සිදුවිය හැකි සංරචකයන්	14
7. සිදුවිය හැකි සමාජයීය හා පාරිසරික බලපෑම සහ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්වලට අදාළ අවදානම	16
7.1. ව්‍යාපෘතියෙන් සිදුවන සාධනීය බලපෑම	16
7.2. අහිතකර බලපෑම	16
8. සැලකිය යුතු පාරිසරික සහ සමාජීය බලපෑම්	21
NBRO හි විශේෂ අවධානයක් යොමුවන වන පාරිසරික, සමාජීය බලපෑම් හෝ අවදානම් පහත පරිදි දැක්විය හැක.	21
8.1. මූලික සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂණ ගැටළු: කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සඳහා සම්මත ගිවිසුම් අවශ්‍යතාවන්ට අමතරව විශේෂිත සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂණ නිර්දේශයන්	21
8.2. ළමා හා බලහත්කාර ශ්‍රමය	21
9. පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ රාමුව (ESMP)	21
9.1 හැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම	21
9.2 තාවකාලිකව ඉවත් කිරීම	21
9.3 හානියට පත් ඉදිකිරීම් ව්‍යුහයන් ඉවත් කිරීම (අබලි ද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම පිළිබඳව ඉඩම් හිමිකරුවන්ගේ නිර්දේශ ලබා ගැනීම)	21
9.4 ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් දේපළ හා භාවිතයන් අහිමි වීම වෙනුවෙන් වන්දි ගෙවීම	22
9.5 මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සහ අධ්‍යාපනය - පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍ර සඳහා අවශ්‍ය වේ	22
9.6 පිරිසැලසුම් පදනම් කරගත් පාරිසරික/සමාජයීය කළමනාකරණය	23

9.7 ඉදිකිරීම් ක්‍රියාවලිය තුළ සිදුවන බලපෑම් අවම කිරීම	24
10. නිෂ්කාශන, විරුද්ධත්වයක් නොමැති බව, එකඟතාව සහ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ආයතනයන්හි අනුමැතිය ලබා ගැනීම	31
10.1 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම	31
10.2 ව්‍යාපෘතියට අදාළ රජයේ/ඉඩම් හිමියන්ගේ අනුමැතිය	31
10.3 ඉඩම් හිමිකාරීත්වයෙන් කැමැත්ත / විරුද්ධත්වයක් නොමැති බව / හිතසානුකූල ගිවිසුම	32
14. මෙම ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධ අභියාචනා සලකා බැලීමේ යාන්ත්‍රණය	32
11. ශ්‍රී ලංකා ජාතික සෞඛ්‍ය අධිකාරිය විසින් නිකුත් කරන ලද Covid-19 වැළැක්වීමේ පියවර	33
12. කම්කරු කළමනාකරණය	33
12. ව්‍යාපෘති තොරතුරු නිකුත් කිරීම	33
ඇමුණුම 1: හඳුනාගත් ස්ථානයේ ස්වභාවය සහ උපදේශනය දැක්වෙන ඡායාරූප	35

ඡායාරූප ලැයිස්තුව

රූපය 1- යෝජිත ආපදා අවදානම් අවමකරණ ස්ථානයට ප්‍රවේශ මාර්ගය 7

රූපය 2 - ආපදා අවමකරණ ස්ථානයේ බෑවුම් උන්නතාංශය වන්දිකා රූපයකින්..... 8

රූපය 3 - යෝජිත ආපදා අවදානම්කරණ ස්ථානයේ වන්දිකා ඡායාරූපය..... 9

රූපය 4 - අවම කිරීමේ ස්ථානය 01 හි හරස්කඩ 10

රූපය 5 - අවම කිරීමේ ස්ථානය 02 හි හරස්කඩ..... 11

රූපය 6 - අවම කිරීමේ ස්ථානය 01හි හරස්කඩ, ඉඩම් පරිහරණය සහ මූලික තොරතුරු..... 12

රූපය 7 - අවම කිරීමේ ස්ථානය 02 හි හරස්කඩ, ඉඩම් පරිහරණය සහ මූලික තොරතුරු 13

රූපය 8 - : ව්‍යාපෘති කටයුතු හේතුවෙන් බලපෑමට ලක්විය හැකි සංරචකයන්..... 15

වගු සටහන් ලැයිස්තුව

වගුව 1: අහිතකර බලපෑම් සහ බලපෑම්වල තීව්‍රතාවය 16

වගුව 2: පිරිසැලසුම් අදියරයේදී පාරිසරික සමාජයීය හිරිදේශ 23

වගුව 3: ES & HS කළමනාකරණයට අනුකූල වීම සඳහා “කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ අවශ්‍යතාවය” 25

වගුව 4: ස්ථානීය විශේෂිත ES & HS අවමකරණ පියවරයන් 27

වගුව 5: ඉදිකිරීම් අදියර සඳහා පාරිසරික හා සමාජයීය අධීක්ෂණ යාන්ත්‍රණය 30

වගුව 6: නිෂ්කාශන, විරුද්ධත්වයක් නොමැති බව චකිතාව සහ අනුමැතිය 31

වගුව 7: අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා යෝජිත (තාවකාලික) කාල රාමුව..... 32

කෙටි යෙදුම්

AIIB	ආසියානු යටිතල පහසුකම් ආයෝජන බැංකුව
CEA	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය
CEB	ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලය
DFC	වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
DS	ප්‍රාදේශීය ලේකම්
DWLC	වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
EH & S	පාරිසරික, සෞඛ්‍ය සහ සමාජයීය
E&SU of PMU	ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකයේ පාරිසරික සහ සමාජයීය ඒකකය
ESMF	පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ රාමුව
ESMP	පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ සැලැස්ම
GN	ග්‍රාම නිලධාරී
GOSL	ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුව
GSMB	තු විද්‍යා හා පතල් කැණීම් කාර්යාංශය
LHS	වම් පස පෙදෙස
NBRO	ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය
RDA	මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
SSE & SMP	ස්ථානීය විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ සැලැස්ම

1. හැඳින්වීම

1.1 ව්‍යාපෘති සාරාංශය

මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ පළාත් 6කට අයත් දිස්ත්‍රික්ක 11ක ආපදා අධි අවදානම් කලාපවල පිහිටා ඇති අස්ථායී බෑවුම් සඳහා පිළියම් යෙදීමට ශ්‍රී ලංකා රජය අපේක්ෂා කරනු ලබයි. ඒ සඳහා ණය ආධාර සපයනු ලබන්නේ ආසියානු යටිතල පහසුකම් ආයෝජන බැංකුව (AIIB) විසිනි. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී AIIB හා ශ්‍රී ලංකා රජයේ නීතිරීති සහ පාරිසරික හා සමාජ ආරක්ෂණ ක්‍රමවේදයන්ට අනුකූල වීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. AIIB හි පාරිසරික හා සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිමය අවශ්‍යතාව අනුව ව්‍යාපෘතියේ ස්වභාවය සහ එහි ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේදය සැලකිල්ලට ගනිමින් ව්‍යාපෘතිය සඳහා පාරිසරික සහ සමාජයීය කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති රාමුවක් (ESMF) නිර්මාණය කළ යුතුය.

මෙම පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති රාමුවෙහි (ESMF) අරමුණ වන්නේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී AIIB හි ආරක්ෂණ ක්‍රමවේද සහ ජාතික පාරිසරික ප්‍රඥප්ති හා සමාජයීය ප්‍රඥප්ති පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ සැපයීමයි. මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතනය ලෙස ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය (NBRO) නම් කර ඇත. ව්‍යාපෘතියට සම්බන්ධ වන සියළුම පාර්ශවයන් පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ ප්‍රතිපත්ති රාමුව (ESMF) යටතේ සමස්ථ ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් සකස් කරන ලද පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ සැලසුම් ඒ ආකාරයෙන්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කරනු ඇතැයි NBRO විසින් අපේක්ෂා කෙරේ. එමගින් ව්‍යාපෘති කාලසීමාව අතරතුර පරිසරයට හා සමාජයට වන බලපෑම අවම වනු ඇත.

පාරිසරික හා සමාජයීය සැකැස්ම සහ සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂණ තත්ත්වයන් ව්‍යාපෘති ස්ථානයෙන් ස්ථානයට වෙනස් වන බැවින් එවැනි වෙනස්වන විශේෂිත තත්ත්වයන් පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් වේ. එබැවින් පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ රාමුවට (ESMF) අනුව එක් එක් නායයෂම් ස්ථානයට අදාළව පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ තක්සේරු වාර්තා (SSE & SMP) සකසිය යුතුය. මෙම ස්ථානීය විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණය පිළිබඳ සැලසුම් මගින් ව්‍යාපෘති කටයුතු සැලසුම් කිරීම, පිරිසැලසුම් කිරීම (Design), ඉදිකිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම යන අදියරයන්හි දී පාරිසරික, සමාජයීය, සෞඛ්‍ය, සහ ආරක්ෂණ කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් සලකා බැලිය යුතු අංශයන් පිළිබඳව අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශයන් සපයනු ඇත.

ඇටන්වල, ලග්ගල පිහිටි නායයෂම් ආපදා අවදානම් අවමකරණ ස්ථානයට අදාළ පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ සැලැස්ම පහත දැක්වේ. ප්‍රදේශයේ පාරිසරික හා සමාජයීය සාධකයන් පිළිබඳව සිදු කළ පුළුල් අධ්‍යයනයකින් පසු මෙම සැලැස්ම සකස් කර ඇති අතර එමගින්:

- i. ව්‍යාපෘතියේ බලපෑමට හසුවන ප්‍රදේශයේ පවත්නා සංවේදී පාරිසරික හා සමාජයීය ලාක්ෂණිකයන් හඳුනා ගැනීම
- ii. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි සුවිශේෂී පාරිසරික හා සමාජයීය බලපෑම් හඳුනා ගැනීම
- iii. යෝජිත අවදානම් අවමකරණ පියවරයන්
- iv. මෙම ව්‍යාපෘතියට විශේෂිත යෝග්‍ය පාරිසරික හා සමාජයීය අවශ්‍යතාවන් හඳුනා ගැනීම
- v. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන කාලය තුළ අනුගමනය කළ යුතු විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජයීය රෙගුලාසි සහ විධි විධාන පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීම

1.2 අපේක්ෂිත පරිශීලකයින්

යෝජිත ව්‍යාපෘතිය සහ නායයෂම් ආපදා අවමකරණ පියවරයන් හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ස්ථානීය විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජයීය ගැටලු පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක අවබෝධයක් මෙම ලේඛනය තුළින් සපයනු ලබයි. ව්‍යාපෘතියේ ESMP සංරචක ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී නායයෂම් ආපදා අවදානම්කරණ පිරිසැලසුම් සිදු කරනු ලබන කණ්ඩායම (Landslide mitigation design team), ව්‍යාපෘති කලමනාකරණ ඒකකය (Project Management Unit) සහ කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් එම තොරතුරු

භාවිත කරනු ඇත. ස්ථානීය විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ තක්සේරු වාර්තා (SSE & SMP) ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයෙහි වෙබ් අඩවියේ (NBRO Website) ප්‍රදර්ශනය කරන අතර මේ පිළිබඳව උනන්දුවක් දක්වනු ලබන ඕනෑම පාර්ශවයකට (මහජනතාවට හෝ පාර්ශවකාර සංවිධානවලට) ඒවා පරිශීලනය කිරීමට හැකියාව ලැබේ. එමගින් ව්‍යාපෘති කටයුතු ආරම්භ කිරීමට ප්‍රථමව කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් සකස් කරනු ලබන පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ (SS- ESMAP) කොටසක් වන ස්ථානීය විශේෂිත පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ සැලසුම්වලට අවශ්‍ය පදනම නිර්මාණය කරනු ඇත.

2. ව්‍යාපෘතියේ සහ ස්ථානයේ විස්තරය

2.1. යෝජිත ආපදා අවදානම් අවමකරණ ස්ථානයේ නම

ආපදා ස්ථානීය අංක 38, ඇටන්වල, ලග්ගල, මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය

2.2. ස්ථානයේ විස්තරය

යෝජිත නායයෂම් ආපදා අවදානම් අවමකරණ ස්ථානය උච්ච පළාතේ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ ලග්ගල ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේ ඇටන්වල ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාශයට අයත් වේ.

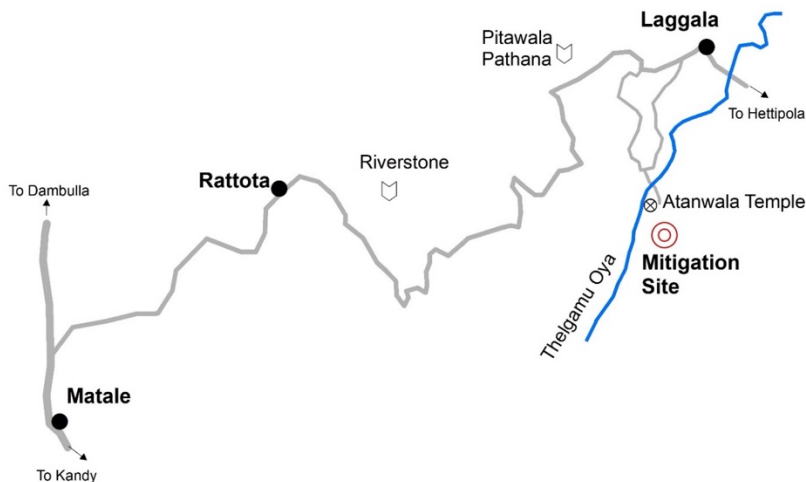
හඳුනාගත් ස්ථානයේ ඛණ්ඩාංක → ස්ථානය 01- 7.513430°N සහ 80.756024°E

ස්ථානය 02- 7.515334°N සහ 80.759219°E

උන්නතාංශය → මෙම ස්ථානයේ උන්නතාංශය අඩි 2200 (මීටර් 670 AMSL) පමණ වන අතර ආපදා අවම කිරීමේ ස්ථානය ඇටන්වල ගම්මානයේ මානිගල රක්ෂිතයේ පහළ බෑවුමේ පිහිටා ඇත.

ආසන්නතම නගරය → ලග්ගල නගරයේ සිට කිලෝමීටර 7.2 ක් පමණ දුරින් පිහිටා ඇත

ප්‍රවේශ මාර්ගය → ආපදා අවම කිරීමේ ස්ථානය ඇටන්වල, මානිගල පර්වතයට සහ රක්ෂිත වනාන්තරයට ආසන්නව පිහිටා ඇත. මාතලේ-ලග්ගල-ගිරාදුරකෝට්ටේ E274 ප්‍රධාන මාර්ගය හරහා මෙම ස්ථානයට ප්‍රවේශ විය හැක. මාතලේ නගරයේ සිට කිලෝමීටර් 34ක් පමණ ගිය විට හෝ ලග්ගල නගරයේ සිට B274 මාර්ගය ඔස්සේ කිලෝමීටර් 3ක් ගිය විට ඇටන්වල හන්දිය හමු වන අතර ඇටන්වල මාර්ගයේ කිලෝමීටර් 5 ක් පමණ ගමන් කරන විට, ඇටන්වල විහාරස්ථානය අසලින් ආපදා අවමකරණ ස්ථානයට ප්‍රවේශ විය හැක.

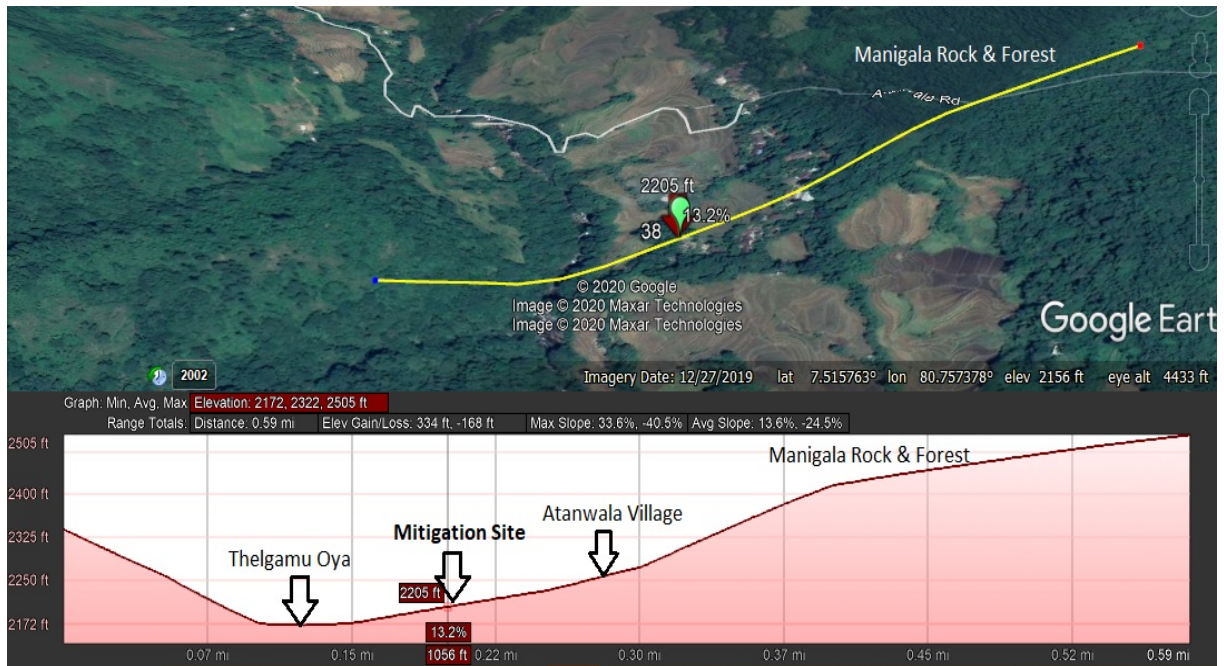

රූපය 1- යෝජිත ආපදා අවදානම් අවමකරණ ස්ථානයට ප්‍රවේශ මාර්ගය

2.3 භූ විද්‍යාත්මක ස්වභාවය හා ඉඩම් හිමිකාරීත්වය

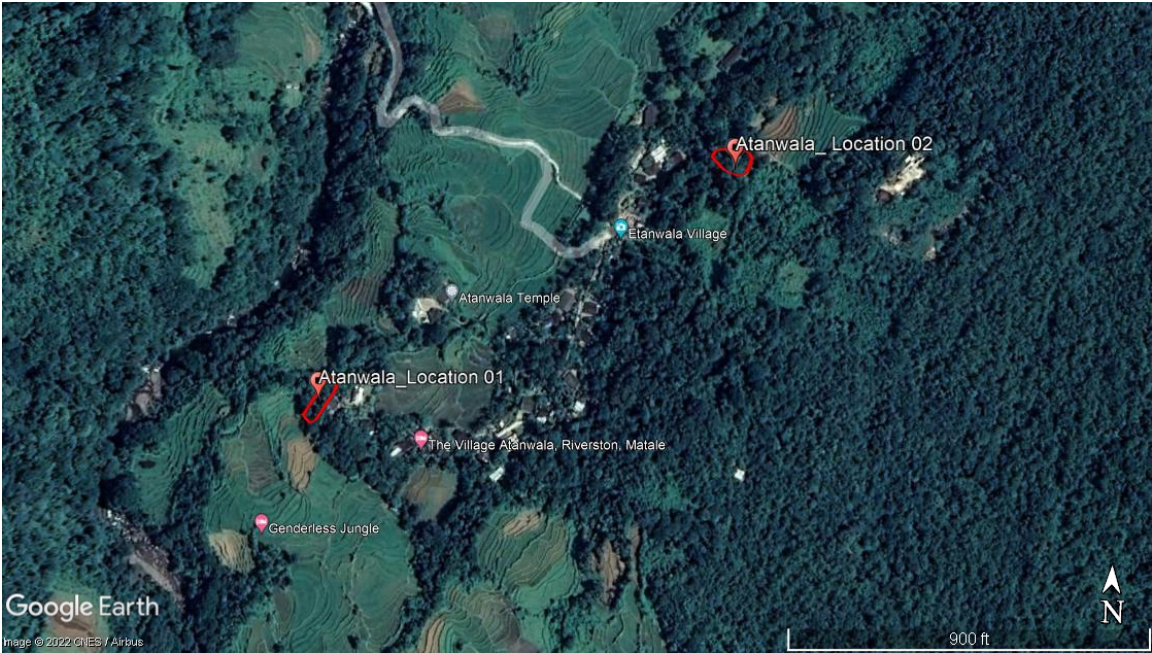
යෝජිත ආපදා අවම කිරීමේ ස්ථානය ඇටන්වල ගම්මානයේ මානිගල පර්වතයට හා කන්දට ආසන්නව පිහිටා ඇත. කඳු බෑවුමක මධ්‍ය කොටසෙහි පිහිටා ඇති මෙම ස්ථානය ඊසාන දෙසට (තෙල්ගමු ඔය දෙසට) 20⁰-25⁰ පමණ බෑවුම් අනතියකින් සමන්විත වේ. ආපදා අවමකරණ ස්ථානයට ආසන්නව අධික බෑවුම් සහිත ප්‍රදේශ නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි නමුත්, ස්වභාවික බෑවුම් වෙනස් කරමින් මිනිසුන් විසින් පියවර ආකාරයෙන් සකස් කර නිවාස ඉදිකිරීම් සඳහා ඉඩ ලබා ගෙන ඇත. මෙම භූමි ප්‍රදේශය තුනී සුනු පහන් පාංශු ස්තරයකින් සමන්විත වේ. තෙල්ගමු ඔයේ සිට ඇටන්වල පහළවෙල වෙල්යාය දක්වා ජලය ගලා යන කොන්ක්‍රීට් අතුරන ලද වාරිමාර්ග පද්ධතියක් ආපදා අවම කිරීමේ ස්ථානය (01) ආසන්නයේ නිරීක්ෂණය කළ හැකි අතර එයට බෑවුම අස්ථාවර වීම හේතුවෙන් අර්ධ වශයෙන් හානි වී ඇත. තවද ආපදා අවම කිරීමේ ස්ථානය (02) ආසන්නයේ මද බෑවුම් ස්වභාවයක් නිරීක්ෂණය කළ හැකි අතර එය 28°-35° පමණ ආනතියකින් සමන්විත වේ. විසේම, මෙම ප්‍රදේශය හරහා ජල ප්‍රවාහයක් ගලා යන ආකාරයද තවදුරටත් නිරීක්ෂණය කළ හැකි විය.

ප්‍රදේශයේ ඉඩම් අයිතිය පුද්ගලික අංශයට අයත් වේ. අවට ප්‍රදේශයේ කුඹුරු සඳහා ජලය සැපයීමට ආපදා අවම කිරීමේ ස්ථානයට ආසන්නව ඇළක් ගලා යන අතර මෙය ගොවිජන දෙපාර්තමේන්තුව සහ ගොවි සංවිධාන විසින් නඩත්තු කරනු ලබයි.

රූපය 2 - ආපදා අවමකරණ ස්ථානයේ බෑවුම් උන්නතාංශය වන්දිකා රූපයකින්

රූපය 3 - යෝජිත ආපදා අවදානම්කරණ ස්ථානයේ වන්දිකා ඡායාරූපය

2.4. ප්‍රදේශයේ දේශගුණික හා කාලගුණික තත්ත්වය

මෙම ප්‍රදේශයේ වාර්ෂික වර්ෂාපතනය මිලි මීටර් 1860 ක් පමණ වන අතර වාර්ෂික සාමාන්‍ය උෂ්ණත්වය සෙල්සියස් අංශක 25.2 ක් පමණ වේ.

2.5. පාරිසරික සම්පත්

ස්වාභාවික හා සංස්කෘතික සම්පත් වලින් සමන්විත ඇටන්වල ප්‍රදේශය ශ්‍රී ලංකාවේ ආකර්ශනීය පරිසරයක් සහිත සංචාරක ගමනාන්තයක් ලෙස සැලකේ. ඇටන්වල ගම්මානය රිච්ස්ටන් කඳුවැටිය අද්දර පිහිටා ඇති අතර මානිගල පර්වතයට හා රක්ෂිතයට ආසන්නව පිහිටා ඇත. ඇටන්වල රක්ෂිතය තුළ ඇති වෘක්ෂලතා ආදිය පහතරට අර්ධ සදාහරිත වනාන්තරවල සිට කඳුකර වනාන්තර දක්වා විහිදී යන අතර ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික වූ සතුන් සහ ශාක වලින් මෙම රක්ෂිතය පොහොසත් වේ.

2.6. ප්‍රදේශයේ ජන ව්‍යාප්තිය

ඇටන්වල ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසයේ ජනගහනය පිරිමි 71 ක් සහ ස්ත්‍රී 64 ක් ඇතුළුව පුද්ගලයින් 135 කින් සමන්විත වේ. (සංගණන සහ සංඛ්‍යාන වාර්තාව-2012).

3. නායයෂම් ආපදා සිදුවීම් පිළිබඳ තොරතුරු

3.1 පෙර වාර්තා වන ලද සිදුවීම්

ප්‍රදේශවාසීන්ගේ තොරතුරුවලට අනුව 2017 වර්ෂයේ ප්‍රදේශයේ අධික වර්ෂාපතනයත් සමඟ බෑවුම් කඩා වැටීමක් සිදුවී ඇත.

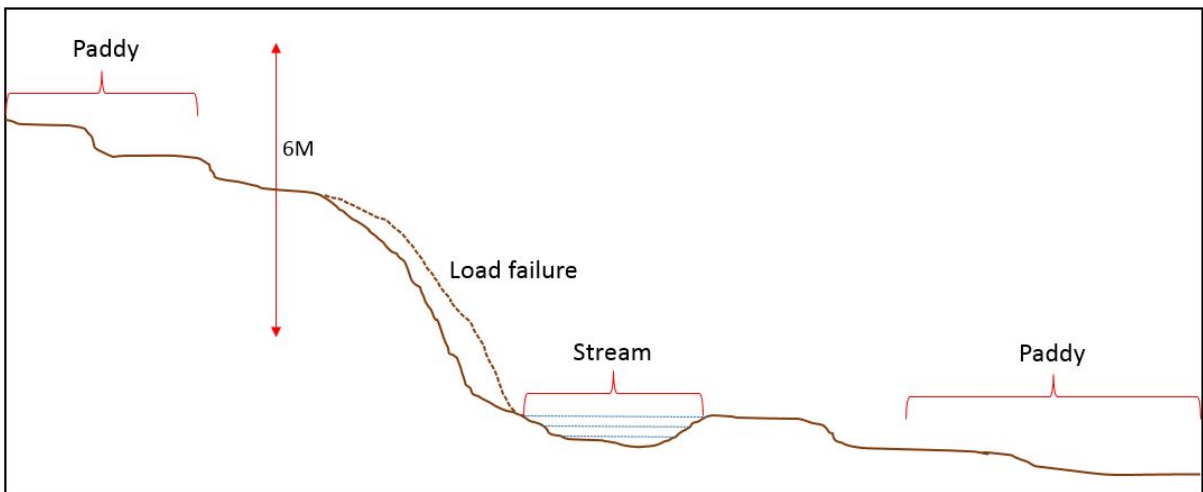
අවම කිරීමේ ස්ථානය (01)

ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයේ නායයාම් ආපදා පර්යේෂණ හා කළමනාකරණ අංශයේ (NBRO/LRRMD) හූ විද්‍යාඥයින් විසින් මෙම භූමියේ අස්ථායී පාංශු ස්ථර පවතින බව හඳුනාගෙන ඇති අතර, බෑවුම් කඩාවැටීම නිසා එම ප්‍රදේශයේ 1500 m² පමණ භූමි ප්‍රමාණයක් බලපෑමට ලක් විය හැක. ඒ අනුව, මෙම ප්‍රදේශයේ පවතින නිවාස 03ක් පමණ අවදානම් ගොඩනැගිලි ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. තවද, LRRMD/NBRO විසින් සපයන ලද නායයෂම් ආපදා විමර්ශන වාර්තාවට අනුව, මෙම ප්‍රදේශයේ පහත තත්ත්වයන් හඳුනාගෙන ඇත.

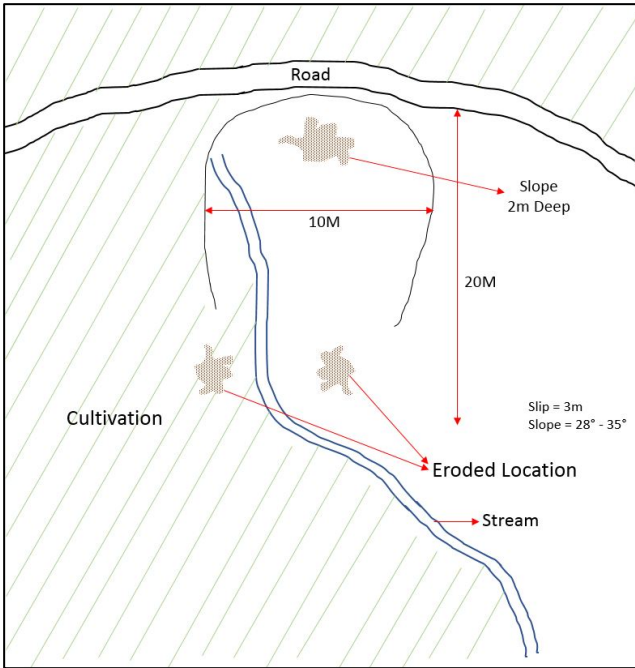
- කේ.එම්.පී.පී.යූ.එස්.බණ්ඩාර මහතාගේ නිවසට මීටර් 8ක් පමණ දුරින් භූමියේ මිලිමීටර් 15-25 ක ගිලා බැසීමක් සිදුවී ඇත. ගිලා බැසීමේ ප්‍රදේශය දිග මීටර් 10-12 ක් සහ පළල මීටර් 6-8 පමණ වේ.
- තෙල්ගමු ඔයේ සිට ඇටන්වල පහළවෙල වෙල්යාය දක්වා ජලය ගලා යන කොන්ක්‍රීට් අතුරන ලද වාරිමාර්ග පද්ධතියක් ආපදා අවම කිරීමේ ස්ථානය (01) ආසන්නයේ නිරීක්ෂණය කළ හැකි අතර එයට අර්ධ වශයෙන් හානි වී ඇත.තවද, ඇළ මාර්ගය කොන්ක්‍රීට් කුළුණු මගින් ආධාරක කරගෙන පිහිටයි.
- මෙම ස්ථානයට පහළ බෑවුමේ පැරණි නාය යෂමකට ලක් වූ ස්ථානයක නාය කිඳුව (Scar) නිරීක්ෂණය කළහැක.

අවම කිරීමේ ස්ථානය (02)

ආපදා අවම කිරීමේ 02 වන ස්ථානයේ කුඩා නායයෂමක් සිදුවී ඇති අතර, එහි බාදන මතුපිට මීටර් 3 ක් පමණ ගැඹුරුය. බෑවුම මුදුනේ,ප්‍රවේශ මාර්ගයට යාබදව මීටර් 10 ක් පමණ දුරින් නාය කිඳුව (Scar) නිරීක්ෂණය කළ හැකි අතර බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රදේශයේ දුර මීටර් 20 ක් පමණ වේ. තවද, මෙම ප්‍රදේශයේ සුලු වශයෙන් බාදනය වූ ස්ථාන කිහිපයක් හඳුනාගත හැකි විය.

රූපය 4 - අවම කිරීමේ ස්ථානය 01 හි හරස්කඩ

රූපය 5 - අවම කිරීමේ ස්ථානය 02 හි හරස්කඩ

3.2. නායයෂමේ බලපෑම් සහ ප්‍රතිච්ඡාක

ඉහත අංක (01) ස්ථානයේ බෑවුම් අස්ථාවරවීමක් සිදුව ඇති අතර එමඟින් අවට පිහිටි කුඹුරු සඳහා ජලය සපයන කොන්ක්‍රීට් ඇළ මාර්ගයට අර්ධ වශයෙන් හානි වී ඇත. අධික වර්ෂා සහිත කාලවලදී අස්ථායී පස තවදුරටත් කඩා වැටීමට ලක්විය හැකි අතර, එමඟින් මාර්ගයට, තෙල්ගමු ඔයට, අවට කුඹුරු සඳහා ජලය සපයන ඇළ මාර්ගයට සහ ආසන්නව ජීවත් වන ජනතාවට විය බලපානු ඇත.

හිසි ආපදා අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගයන් අනුගමනය නොකලහොත් මෙම ප්‍රදේශයම නාය යෂමට ලක්විය හැක. එසේ වුවහොත් කේ එම් පී ජී යූ එස් බණ්ඩාර මහතාගේ නිවස ආපදාවට ලක්වීමේ ඉතා ඉහළ අවදානමක් පවතින අතර ජී එම් එස් ඒකනයක මහතාගේ සහ කේ එම් සී ජී ජයවර්ධන මහතාගේ නිවාස ද අවදානම් තත්ත්වයකට පත් විය හැක.

3.3. නායයෂමේ ආපදා අවදානම අවමකිරීම සඳහා දැනට ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග

මෙම ස්ථානයේ ආපදා අවදානම අවම කිරීම සඳහා දැනට කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොමැත. කෙසේ වෙතත්, කුඹුරු සඳහා ජලය සැපයීම සඳහා ප්‍රදේශයේ ගොවි සංවිධානය විසින් අර්ධ වශයෙන් හානි වූ ඇළ තාවකාලිකව පිළිසකර කර ඇත. බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා NBRO විද්‍යාඥයින් විසින් පහත සඳහන් ක්‍රමවේද යෝජනා කර ඇත.

- වාරි ඇල සඳහා ආධාරක වන RCC (වැරගැන්වූ කොන්ක්‍රීට් කුළුණු) මෙම ප්‍රදේශයේ ඇති ලිහිටුම් තලයට (Slip Surface) පහළින් යොමු කළ යුතුයි.
- පාංශු බාදනය අවම කිරීම සඳහා හිසි ඉඩම් පරිහරණ පිළිවෙත් හඳුන්වා දිය යුතුයි.

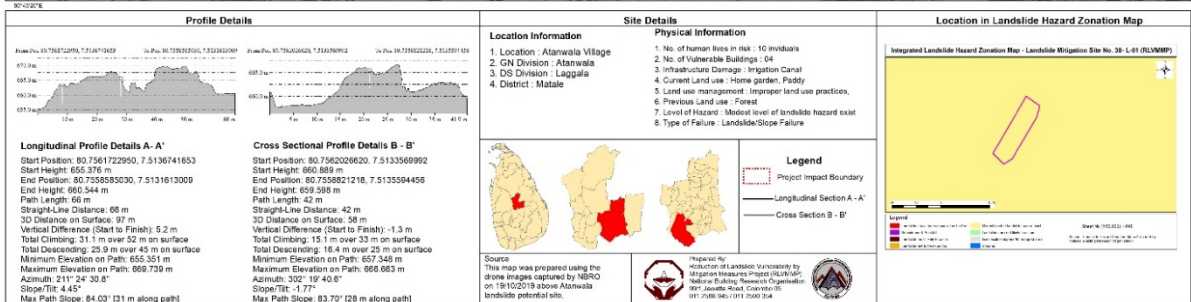
3.4. පදිංචිකරුවන් මෙම ස්ථානයෙන් ඉවත් කිරීම

ව්‍යාපෘතිය පදනම් කරගත් ඉවත්කිරීමේ ක්‍රමවේදයක අවශ්‍යතාවයක් නොමැත

3.5. නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාවලිය (ප්‍රගතිය)

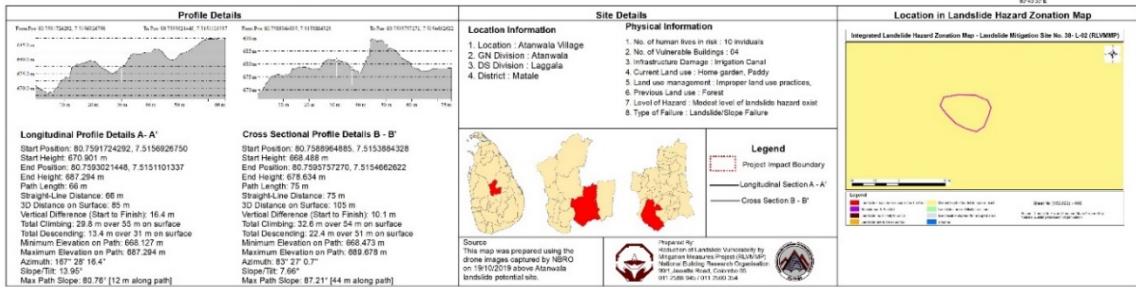
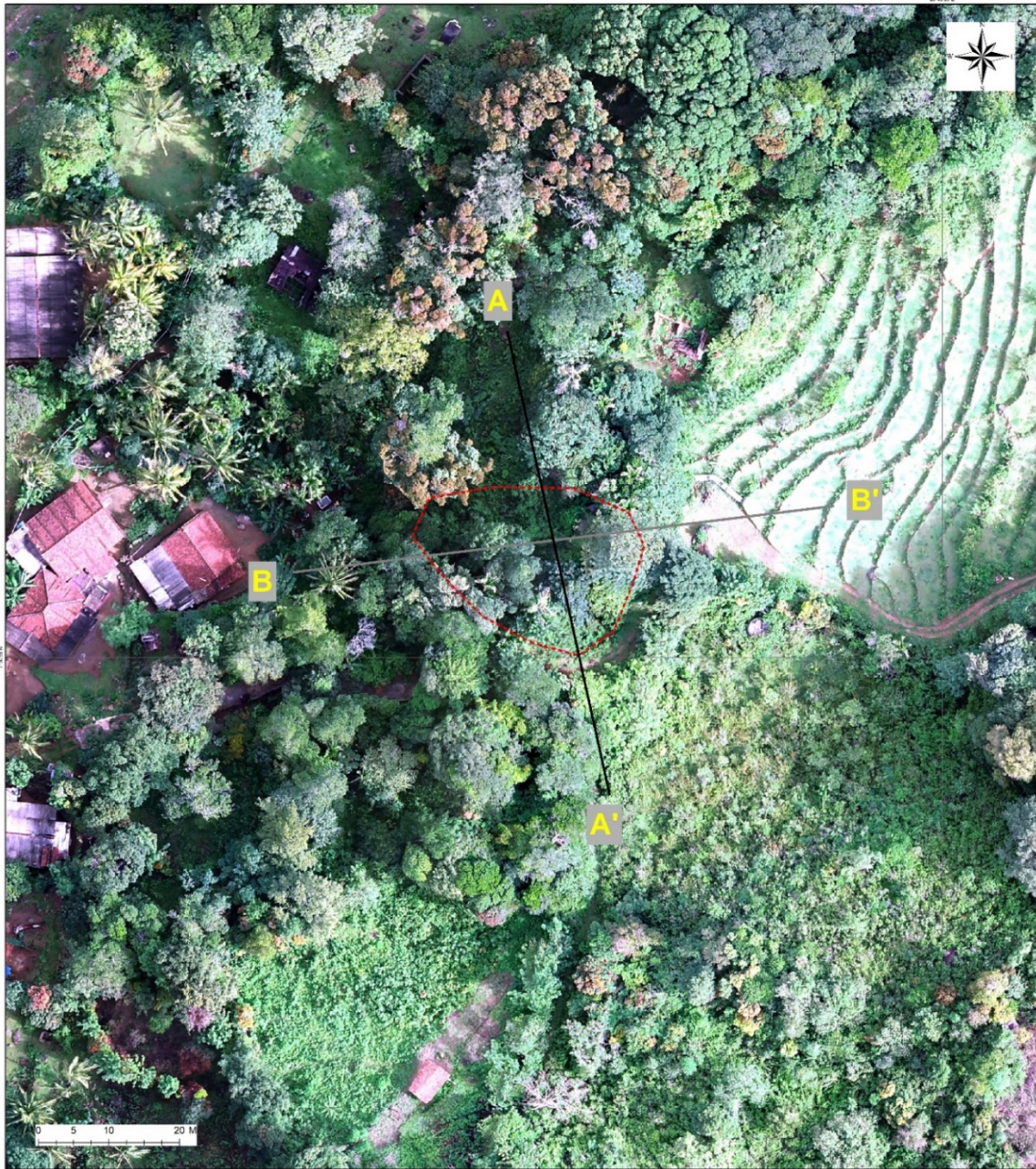
අවදානමට ලක් වූ ප්‍රදේශයට ආසන්නව පදිංචිව සිටි කේ.එම්.පී.ජී.යූ.එස් බණ්ඩාර මහතා නායයෂමට ලක්වූ පුද්ගලයින් නැවත පදිංචි කිරීමේ වැඩසටහන යටතේ ආරක්ෂිත ස්ථානයක නැවත පදිංචි වී ඇත.

Landslide Mitigation Site No - 038 - Matale- Laggala- Atanwala- Atanwala Village (L-01) (RLVMMMP)

රූපය 6 - අවම කිරීමේ ස්ථානය 01කි හරස්කඩ, ඉඩම් පරිහරණය සහ මූලික තොරතුරු

Landslide Mitigation Site No - 038 - Matale- Laggala- Atanwala- Atanwala Village (L-02) (RLVMMMP)

රූපය 7 - අවම කිරීමේ ස්ථානය 02 හි හරස්කඩ, ඉඩම් පරිහරණය සහ මූලික තොරතුරු

4. බැවුම් අස්ථායී වීම සිදුව ඇති ප්‍රදේශය හා ආසන්න ප්‍රදේශය පිළිබඳ විස්තරය සහ වර්තමාන අවදානම් මට්ටම

4.1. බැවුම් අස්ථායී ප්‍රදේශය ආශ්‍රිත පරිසරය

යෝජිත ආපදා අවම කිරීමේ ස්ථානය මධ්‍යම පළාතේ මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා ඇත. රිවර්ස්ටන් කඳුවැටිය සහ මානිංගල රක්ෂිතයේ මායිමේ මෙම භූමිය පිහිටා ඇති බැවින් එය ප්‍රසන්න පරිසරයකින් යුක්ත වේ. ඇටන්වල ගම්මානය හුදකලා වූ කුඩා ගම්මානයක් වන අතර එහි විසිරී ඇති නිවාස සහ ගෙවතු දක්නට ඇත.

ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන වගාව වී වන අතර එම නිසා ප්‍රදේශයෙහි ඇති කුඹුරු වලට ජලය සපයන වාරි මාර්ග පද්ධතියක් දක්නට ලැබේ. තවද ඉහළ දේශීය හා විදේශීය සංචාරක ආකර්ෂණයක් ඇති තෙල්ගමු ඔයද එම ස්ථානයට සමීපව ගලා යයි.

01 සහ 02 යන ස්ථාන දෙකෙහිම නිවාස 10ක් පමණ නායයෑම් අවම කිරීමේ ස්ථානයට ආසන්නව පිහිටා ඇත. බැවුම් කඩා වැටීමට ආසන්නව ජීවත් වූ එක් අයෙක් දැනටමත් ආරක්ෂිත ස්ථානයක නැවත පදිංචි වී ඇති අතර සෙසු පිරිස් තවමත් එම ස්ථානයේම පදිංචිව සිටිති. භූමියේ පහළ බැවුමේ කුඩා වාරිමාර්ග මාර්ග සහ කුඹුරු පිහිටා ඇති අතර 02 ස්ථානයේ ආපදා අවම කිරීමේ ප්‍රදේශය හරහා ගලා යන ජල මාර්ගයක් නිරීක්ෂණය කළ හැක.

4.2. වර්තමාන අවදානම් මට්ටම

බැවුම් කඩා වැටීමේ අවදානම හේතුවෙන් අවම කිරීමේ (1) ස්ථානයේ පිහිටි නිවාස 03ක පවුල් 04 ක් හා අවම කිරීමේ (02) ස්ථානයේ පිහිටි තවත් නිවාස කිහිපයක් අවදානමට ලක්ව ඇති බව නායයෑම් ආපදා විමර්ශන වාර්තාවේ සඳහන් වේ. මෙහි මුලු බිම් ප්‍රමාණය වර්ග මීටර් 1500ක් පමණ වන අතර ඒවා ගෙවතු සහ කුඹුරු ඉඩම් වලින් සමන්විත වේ. ආපදාව හේතුවෙන් ඇළ මාර්ගයට හානි වීම හරහා ප්‍රදේශවාසීන්ගේ ජීවනෝපාය අහිමි වීම හේතුවෙන් ආර්ථික හානියකට මුහුණ දීමටද සිදු වේ.

5. ව්‍යාපෘතිය යටතේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත අවදානම් අවමකරණ ක්‍රම

යෝජිත ව්‍යාපෘතියේ අරමුණ මෙම අස්ථායී බැවුම් ප්‍රදේශයේ සිදුවිය හැකි අස්ථාවර වීම් වැළැක්වීම වේ. ආපදා අවම කිරීම බොහෝ දුරට අවධානය යොමු කරනුයේ රැඳවුම් බැම්, පාංශු වැරගැන්වුම් , බැවුම නැවත සකස් කිරීම , මතුපිට තෘණ වැවීම , මතුපිට සහ භූගත ජලාපවහන කළමනාකරණය යනාදී ආපදා අවදානම වැළැක්වීමේ පියවරයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ය.

6. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් බලපෑම් සිදුවිය හැකි සංරචකයන්

ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් අවදානමට ලක්විය හැකි සංරචකයන් පහත පරිදි දැක්විය හැකිය.

- අවදානම් ප්‍රදේශයේ පදිංචිකරුවන්, නිවාස සහ ගෙවතු
- ගම්මානයෙහි ප්‍රවේශ මාර්ගය සහ මගීන්
- ප්‍රදේශයේ කුඹුරුවලට ජලය සපයන වාරි ඇල
- ප්‍රදේශයේ කුඹුරු ඉඩම් සහ වත්මන් ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම්

01. ස්ථානයට ආසන්නව පිහිටි නිවාස

02. හානි වූ වාරි ඇඳ

03. ගෙවතු සහ වෘක්ෂලතාදිය

04. පහළ බෑවුමේ පිහිටි වෙල් යාය

රූපය 8 - : ව්‍යාපෘති කටයුතු හේතුවෙන් බලපෑමට ලක්විය හැකි සංරචකයන්

7. සිදුවිය හැකි සමාජයීය හා පාරිසරික බලපෑම සහ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්වලට අදාළ අවදානම

7.1. ව්‍යාපෘතියෙන් සිදුවන සාධනීය බලපෑම

යෝජිත ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් මගින් අස්ථායී බෑවුම පිළිසකර කිරීම සඳහා කටයුතු කෙරේ. එම ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් වලින් අපේක්ෂිත සාධනීය බලපෑම පහත පරිදි දැක්විය හැකිය.

- මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් මෙම ප්‍රදේශයේ බෑවුම් අස්ථාවර වීම තවදුරටත් පැතිරියාම අවම කිරීමක් සිදුවන අතර මෙම ප්‍රදේශයේ ජීවත් වන ජනතාව බෑවුම් කඩා වැටීමේ බලපෑමෙන් ආරක්ෂා වනු ඇත.
- මෙම ප්‍රදේශයේ ප්‍රධාන ආදායම් මාර්ගය වී වගාව සහ ගෙවතු වගාවයි. මෙම ආපදාව හේතුවෙන් කුඹුරු වගාවට ජලය සපයන වාරි ඇළට හානි සිදුවී ඇත. එබැවින් මෙම ආපදා අවමකරණ ක්‍රියාමාර්ගය හේතුවෙන් නේවාසිකයන්ගේ ජීවන රටාව සහ ඔවුන්ගේ ජීවනෝපාය ආරක්ෂා වනු ඇත.
- ප්‍රදේශයේ නිවාසවල සිදුකරන බෝග වගාව සහ අනෙකුත් ජීවනෝපායන් නාශ යෑම් අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග හරහා බොහෝ දුරට ප්‍රතිලාභ ලබයි.

7.2. අහිතකර බලපෑම

මෙම ව්‍යාපෘතියෙන් යෝජිත ආපදා අවදානම් අවමකරණ පියවරයන් බෑවුම් අස්ථායී වීමේ ඉහළ සම්භාවිතාවක් ඇති ප්‍රදේශයට පමණක් අදාළව ක්‍රියාත්මක කරනු ලබයි. එබැවින් ව්‍යාපෘතියෙන් ඇතිවන අහිතකර බලපෑම් මෙම ස්ථානයට හා ඉදිකිරීම් කාලසීමාවට පමණක් සීමා වේ.

වගුව 1: අහිතකර බලපෑම් සහ බලපෑම්වල තීව්‍රතාවය

ඉදිකිරීම් කාලය අතරතුර සිදුවන බලපෑම්	බලපෑමේ තීව්‍රතාව
7.2.1 ජල විද්‍යාත්මක හා ජලයේ ගුණාත්මකභාවයට සිදුවන බලපෑම	
<p>7.2.1.1 ප්‍රදේශයේ ජලාපවහන රටාවේ බලපෑම්</p> <p>අස්ථායී බෑවුම් නැවත සකස් කිරීම, පස් ඉවත් කිරීම සහ ජල ප්‍රවාහ මාර්ග වෙනස්කිරීම යනාදිය හේතුවෙන් ප්‍රදේශයේ පවතින මතුපිට සහ උප මතුපිට ජලාපවහන රටාවට බාධා ඇතිවේ.</p> <p>අවමකරණ ක්‍රියාමාර්ග වන රැඳවුම් බැම්, පාංශු වැරගැන්වුම්, බෑවුම් නැවත සකස් කිරීම ,මතුපිට තෘණ වැවීම හා මතුපිට සහ භූගත ජලාපවහන කළමනාකරණය යනාදිය කෙරෙහි විශාල වශයෙන් අවධානය යොමු කරනු ඇත. ජල මාර්ගයන් වෙනස් කිරීම, කාණු කැපීම් ආදිය නිසා උප මතුපිට ජලාපවහනය වැඩි වී වැසි කාලවලදී මෙම ප්‍රදේශය හරහා වැඩි ප්‍රවේගයකින් ජලය ගලායාමක් සිදුවිය හැක. ඒ හරහා අවට කුඹුරු ඉඩම්වලට දැඩි බලපෑම් විල්ල කිරීමේ හැකියාවක් ඇත.</p>	<p>වැදගත්</p>

<p>7.2.1.2. ජල දූෂණ බලපෑම්</p> <p>ඉදිකිරීම් අවදියේ සුන්ඹුන් ඉවත් කිරීමේදී ඒවා ජල මාර්ගවල අවසාදිත වීම සහ පහළ ඇල මාර්ගවල රොන්මඩ ලෙස තැන්පත්වීම අපේක්ෂා කළ හැකිය. තෙල් වර්ග සහ අනෙකුත් හානිකර ද්‍රව්‍ය/ යන්ත්‍ර සුත්‍රවලින් පිටවන අපවිත්‍ර ද්‍රව්‍ය අහිසි ලෙස බැහැර කිරීම, තෙල් ටැංකිවලින් සිදුවන තාවකාලික කාන්දුවීම, ඝන අපද්‍රව්‍ය හා අපජලය බැහැර කිරීම ආදිය නිසා වගාවන්ට හා ගෘහාශ්‍රිත අවශ්‍යතා සඳහා ජලය සපයන වාරි ඇලේ සහ ඒ අවට ඇති ජල ප්‍රවාහවල ජලයේ ගුණාත්මකභාවයට අහිතකර බලපෑම් ඇති විය හැක. විඛාලීන්, ජල මාර්ගයෙහි අවසාදිත තැම්පත් වීම හා ඒ අවට පරිසරයේ දූෂණ බලපෑම් ඉහල වනු ඇත.</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.1.3 බාදන බලපෑම්</p> <p>වර්ෂා කාල වලදී වෘක්ෂලතාදිය ඉවත්කිරීම මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් අපේක්ෂා කළ හැකි අතර ඒ හේතුවෙන් මතුපිට පාංශු ස්තරය නිරාවරණය වේ. එහෙයින්, නිසි ආවරණයක් පවත්වා නොගතහොත් නිරාවරණය වූ භූමි පෘෂ්ඨයන් බාදනය විය හැක. කෙසේ වෙතත්, නිරාවරණය වන ප්‍රදේශය කුඩා බිම් කොටසකට සීමා වී ඇති බැවින්, බාදන බලපෑම් වම ප්‍රදේශයට පමණක් සීමාවේ.</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.1.4 විවෘත මලපහ කිරීම් සහ ජලය ආශ්‍රයෙන් පැතිරීය හැකි රෝග තත්ත්වයන්</p> <p>ආපදා අවම කිරීමේ ස්ථානය විවෘත හා නේවාසික ප්‍රදේශයට ආසන්නව පිහිටා ඇති බැවින් විවෘත මලපහ කිරීම්වලට යොමු වීමේ අවම සම්භාවිතාවක් පවතී.</p>	<p>නොවැදගත්</p>
<p>7.2.1.5 පහළ බෑවුමේ ජල මූලාශ්‍ර භාවිත කරන්නන්ට සිදුවිය හැකි බලපෑම</p> <p>මෙම ව්‍යාපෘතිය කුඩා ප්‍රදේශයකට සීමාවී වී ඇති අතර විශාල ප්‍රදේශ වල කැණීම් සහ බෑවුම් වෙතස් කිරීම් මේ හරහා සිදු නොවේ. විඛාලීන් ඒ හරහා විශාල රොන්මඩ ප්‍රමාණයක් පහනය නොවේ. එහෙත්, කුඹුරු සඳහා ජලය සපයන වාරි ඇල ආපදා අවමකරණ කරන ස්ථානයට ඉතා සමීපව ගලා යන බැවින්, රොන්මඩ නිසා සිදුවන හානිය පිළිබඳව සලකා බැලිය යුතුය.</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.1.6 භූගත ජල මට්ටමට සහ ජලයේ ගුණාත්මකභාවයට සිදුවන බලපෑම</p> <p>මෙම ප්‍රදේශයේ පවතින මතුපිට ජල ප්‍රවාහයන් සමඟ සීමෙන්ති/ කුඩු දියර මිශ්‍රණය ඇතුළු ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය විකතු වීම හෝ මිශ්‍ර වීම සිදුවිය හැක. විය ජල ප්‍රවාහවල ගුණාත්මක බව තාවකාලිකව පිරිහීමට සහ අනවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය විකතු වීමට හේතු වේ. තවද ඉදිකිරීම් කාලය තුළ රසායනික ද්‍රව්‍යවලින් පිටවන අනතුරුදායක අපද්‍රව්‍ය, ඉදිකිරීම් කටයුතුවලින් අපතේ යන ජලය සහ පූර්ව පද්ධතිවලින් පිටවන අපද්‍රව්‍ය යනාදිය භූගත ජලයේ ගුණාත්මක භාවයට අහිතකර බලපෑම් ඇති කරයි.</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.2 පාරිසරික බලපෑම</p>	
<p>7.2.2.1 ශබ්දය හා කම්පන</p> <p>මෙම වැඩබිමේ විශාල පාෂාණ කුට්ටි නොමැති නිසා, පිපිරුම් මඟින් ඇතිවන බලපෑම් වැදගත් නොවේ. එහෙත්, ඉදිකිරීම් අවදියේදී යන්ත්‍ර උපකරණවලින් ශබ්දය සහ කම්පනය අපේක්ෂා කළ හැකිය. ඉදිකිරීම් ආසන්නයේ නේවාසික ප්‍රදේශයක් පැවතීම නිසා අධික ශබ්ද ඇතිවීමෙන් යාබදව ජීවත් වන ජනතාවට සහ ඔවුන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් වලට බාධාවක් ඇතිවන්නේද යන්න සලකා බැලිය යුතු ය. තවද, යන්ත්‍ර සුත්‍ර ක්‍රියාත්මක කළහොත් වම කම්පනය අවට නිවෙස්වලටද බලපෑමේ හැකියාවක් ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බිත්ති ඉරිතැලීම්, කඩා වැටීම් වැනි ව්‍යුහාත්මක හානි සිදු විය හැක. විඛාලීන් මෙම වැඩබිමේ ශබ්දයේ සහ කම්පනයේ බලපෑම් ඉතා වැදගත් ලෙස සැලකේ.</p>	<p>ඉතා වැදගත්</p>

<p>7.2.2.2 වායු දූෂණ බලපෑම</p> <p>මෙම වැඩබිම් කුල ඉඩම් වළ පෙනෙලි කිරීම, ඩීසල් චන්පිත් ක්‍රියාත්මක කිරීම, ව්‍යුහයන් කඩා ඉවත් කිරීම සහ ගිනි තැබීම වැනි වායු දූෂණයට දායක වන ඉදිකිරීම් ක්‍රියාකාරකම් සිදුවේ. තවද, ඉදිකිරීම් යන්ත්‍රෝපකරණ වැරදි ලෙස හැසිරවීම සහ ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය නිසියාකාරව ගබඩා නොකිරීම නිසා දැවිලි අංශු ජනනය විය හැකිය. ඉදි කිරීම් අතරතුර, කොන්ක්‍රීට්, සිමෙන්ති, ලී, ගල් සහ සිලිකා වැනි ද්‍රව්‍ය වලින් සාමාන්‍යයෙන් ඉහළ ප්‍රමාණයක දැවිලි ජනනය කරයි. එසේම, පදිංචිකරුවන් සහිත නිවාස කීපයක් මෙම ස්ථානයට ඉතා ආසන්නව පිහිටා ඇති අතර දැවිලි හා දූෂිත වායුන් හේතුවෙන් වහි පීවත් වන වැඩිහිටියන් හා ළමුන් අවදානමට ලක්විය හැක. එබැවින් මෙම වැඩබිම් කුල වායු දූෂණයේ බලපෑම ඉහල විය හැක.</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.2.3 ඝන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ ගැටලු</p> <p>ඉදිකිරීම් අදියරේදී ඝන අපද්‍රව්‍ය වර්ග දෙකක් උත්පාදනය කරනු ලැබේ. එනම් ඉදිකිරීම් කටයුතුවල නියැලී සිටින ශ්‍රමකයින්ගේ ගෘහාශ්‍රිත අපද්‍රව්‍ය හා ඉදිකිරීම් කටයුතු හේතුවෙන් ඇතිවන අපද්‍රව්‍යයයි. ඝන අපද්‍රව්‍ය අවිධිමත් ලෙස බැහැර කිරීමෙන් ජලය සහ පස දූෂණය විය හැකි අතර ඉදිකිරීම් කාලය තුළ නිසි බැහැර කිරීමේ යාන්ත්‍රණයක් ක්‍රියාත්මක නොවන්නේ නම් විවිධ පාරිසරික බලපෑම් ඇති විය හැක. එය ප්‍රදේශයේ කෘෂිකාර්මික කටයුතුවල නියැලෙන ප්‍රජාවටද බලපෑම් වීලීම කරන බැවින් එම බලපෑමද සැලකිල්ලට ගත යුතු ය.</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.2.4 පිපුරුම් සහ අන්තරායකර ද්‍රව්‍ය</p> <p>අස්ථායී බෑවුම් ප්‍රදේශයේ පාෂාණ කුට්ටි නොපවතින බැවින් පිපුරුම් ද්‍රව්‍ය භාවිතය අවශ්‍ය නොවේ.</p>	<p>නොවැදගත්</p>
<p>7.2.3 පරිසර විද්‍යාත්මක බලපෑම</p>	
<p>7.2.3.1 වැදගත් වනජීවී වාසස්ථානයන්ට සිදුවන බලපෑම</p> <p>යෝජිත අවදානම් අවමකරණ ස්ථානය තුළ ඉහළ ජෛව විවිධත්වයක් හෝ සත්ව වාසස්ථාන සහිත වනාන්තර හෝ වනජීවී රක්ෂිත නොපවතින බැවින් ඒ පිලිබඳ වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම අවශ්‍ය නොවේ.</p>	<p>නොවැදගත්</p>
<p>7.2.3.2 ශාක ව්‍යාප්තියට සිදුවන බලපෑම</p> <p>ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශය තුළ ඉහළ ජෛව විවිධත්වයක් සහිත සංවේදී පරිසර පද්ධතීන් හෝ වාසස්ථාන බණ්ඩනය සහිත ප්‍රදේශ නොමැත. තවද මෙම පරිසරයේ දැක්නට ලැබෙන බොහෝ ශාක වර්ග ආවේණික, තර්ජනයට ලක්වූ හෝ IUCN මගින් රතු දත්ත ලැයිස්තුවට ඇතුළත් කරන ලද ශාක නොවේ. ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සමහර අවස්ථා වලදී ගස් කැපීම, උදුරා දැමීම අවශ්‍ය වනු ඇත. එය ශාක ඉවත් කිරීමේ (පාලන) පහත යටතේ නියාමනය කළ හැක. එබැවින් ඒවා ඉවත් කිරීම සඳහා අදාළ බලධාරීන්ගේ අනුමැතිය අවශ්‍ය වේ. මේ පිලිබඳව විශේෂ දැනුම ඇති පරිසර හා සංරක්ෂක නිලධාරියා විසින් නිසි අධීක්ෂණයක් සිදු නොකළහොත්, වටිනා දැව විශේෂ දැනුවත්ව හෝ නොදැනුවත්වම පරිසරයෙන් ඉවත්වී යා හැකිය.</p>	<p>නොවැදගත්</p>
<p>7.2.4 සමාජ ආර්ථික බලපෑම</p>	
<p>7.2.4.1 ආපදා අවදානම අවම කිරීමේ ප්‍රදේශය තුළ කෘෂිකාර්මාන්තයට සිදුවන බලපෑම්</p> <p>මෙම ප්‍රදේශයේ වී වගාව ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික භාවිතය වන අතර සමහර කුඹුරු ඉඩම් මෙම ආපදා අවම කිරීමේ ස්ථානයට ආසන්නව පිහිටා ඇත. මෙම වී වගාවට ජලය සපයන වාරි ඇළටද නායයාමෙන් අර්ධ වශයෙන් හානි සිදුවී ඇත.</p> <p>ඉදිකිරීම් කාලය තුළ, එම ප්‍රදේශයට පස් සහ සුන්බුන් බැහැර කිරීම හෝ කුඹුරු හරහා යන්ත්‍රෝපකරණ සහ වාහන නැවැත්වීම සහ ප්‍රවාහනය කිරීම හේතුවෙන් මෙම</p>	<p>ඉතා වැදගත්</p>

<p>කෘෂිකාර්මික රටාවට බලපෑම් ඇති විය හැක. තවද, වාරි ඇලට සහ කුඹුරු වලට පස් සහ තෙල් බැහැර කිරීම ප්‍රදේශයේ වගාවන්ට බලපානු ඇත. විබැවින් මෙම ප්‍රදේශයේ කෘෂිකාර්මික කටයුතු සුරක්ෂිත කිරීමට පරිසර නිලධාරීවරයාගේ විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතුය.</p>	
<p>7.2.4.2 කම්පන බලපෑම් හේතුවෙන් ගොඩනැගිලි වල ඇතිවන ඉරිතැලීම්</p> <p>කම්පනය නිසා ඇතිවන බලපෑම ගොඩනැගිලි මත ඉරිතැලීම් ඇති කළ හැකි බැවින් ප්‍රදේශයේ නිවාස වල ව්‍යුහයන්ට එය හානිකර ලෙස බලපෑ හැකිය.</p>	<p>ඉතා වැදගත්</p>
<p>7.2.4.3 ඉඩම් සහ යටිතල පහසුකම් සඳහා ලගාවීමේ අවහිරතා</p> <p>ඉඩමට පිවිසෙන මාර්ග හෝ වටිනා සම්පත් අහිමි වීම සම්බන්ධයෙන් ඉඩම් හිමියන්ට කිසිදු බලපෑමක් සිදු නොවේ.</p>	<p>නොවැදගත්</p>
<p>7.2.4.4 පීඩනෝපාය මාර්ගයන්ට හා ආදායම් ජනනය වන ක්‍රියාකාරකම් වලට සිදුවන බලපෑම</p> <p>එම ස්ථානයට ආසන්නව පිහිටා ඇති වාරි ඇලට අර්ධ වශයෙන් හානි සිදුවී ඇති අතර එය බැවුමේ පහළ ප්‍රදේශවල පිහිටා ඇති කුඹුරු වගාවන්ට ජලය සපයයි. එම නිසා ඉදිකිරීම් කාලය තුළ අඛණ්ඩව වගාව සඳහා ජලය ලබා දීමට නොහැකි වන අතර එය මෙම ප්‍රදේශයේ ගොවි ප්‍රජාවට බලපානු ඇත.</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.4.5 සේවා සැපයීම කෙරෙහි වන බලපෑම් (ජල සැපයුම, අපජලය, විදුලිය)</p> <p>මෙම ස්ථානයට ආසන්නව වී වගාව සඳහා ජලය සපයන වාරි ඇලක් ඇති අතර ඉදිකිරීම් කටයුතු වලදී යන්ත්‍ර සූත්‍ර , වාහන ගමන් කිරීම නිසා එයට හානි වනු ඇත.</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.4.6 යටිතල පහසුකම් සහ ආරක්ෂාව අහිමි වීම හේතුවෙන් වන බලපෑම්</p> <p>ස්ථානීය අංක (01) ඇටන්වල පාරේ සිට මීටර් 350-400 ක් පමණ දුරින් පිහිටා ඇති අතර ගම්වාසීන් තම නිවෙස්වලට පිවිසීමට ඉතා පටු මාර්ග සහ අඩි පාරවල් භාවිතා කරයි. විබැවින් ඉදිකිරීම් අදියරේදී යොදාගනු ලබන යන්ත්‍රෝපකරණ, බර වාහන ආදියෙන් මෙම ප්‍රදේශයේ නිවාස්වලට ප්‍රවේශ වන මාර්ගයන් අවහිර වේ.</p> <p>තවද, අවමකිරීමේ (02) වන ස්ථානයට පිවිසීමටද ඉතා පටු මාර්ගයක් ද ඇත. ඇතැම් විට මෙම මාර්ගවලින් ට්‍රැක් රථ සහ යන්ත්‍ර සහිත බර වාහන ගමන් කළ නොහැක. මෙම මාර්ගය අසල්වැසි නිවෙස්වලට පිවිසීමේ එකම මාර්ගය බැවින් මෙම ක්‍රියාකාරකම් නිසා ප්‍රජාවගේ දෛනික කටයුතුවලට සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කළ හැකිය. විබැවින් එහි බලපෑම පිළිබඳ වඩාත් සලකා බැලිය යුතු ය.</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.4.7 ඉදිකිරීම් අතරතුර පිටස්තර පුද්ගලයින් පිවිසීමේ අවදානම</p> <p>මෙම වැඩබිම තුළ ඉහළ අවදානම් සහිත විදුම්, කැණීම් ආදිය සඳහා භාවිතා කරන යන්ත්‍ර සූත්‍ර තිබිය හැකිය. මෙම පරිසරයේ ආරක්ෂිතව සේවය කළ හැක්කේ ඒ පිළිබඳ පළපුරුද්දක් සහිත අයට පමණි. එනිසා බාහිර පුද්ගලයින් මෙම ස්ථානයට පිවිසෙන්නේ නම්, යන්ත්‍රෝපකරණ ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් ඇතිවන අනතුරුවලට මුහුණ පෑමේ අවදානමක් ඇති අතර යන්ත්‍රෝපකරණ නොසැලකිලිමත් ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම මාරාන්තික තුවාල හා අනතුරු ඇතිකරයි.</p>	<p>වැදගත්</p>

<p>7.2.4.8 කඳවුරු භූමිය සහ අනෙකුත් අවශ්‍යතා</p> <p>කඳවුරු භූමිය අසල්වැසි ප්‍රදේශයෙන් තෝරා ගනු ලැබේ. නිසි කඳවුරු කළමනාකරණයක් ක්‍රියාත්මක නොවන්නේ නම් කම්කරු ප්‍රශ්න, ප්‍රජාව සමඟ සමාජ ගැටළු, සම්පත් බෙදාගැනීමේ ගැටුම්, සහ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය යනාදී ගැටළු ඇතිවිය හැකිය. තාවකාලික කඳවුරු, වැඩබිමට ආසන්නයේ ඉදිකරන්නේ නම්, සභා අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරනය හා මලාපවහනය ගැටළුවක් වනු ඇත.</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.4.9 වැඩබිම් ශ්‍රමිකයින් හා ප්‍රජාව අතර සම්බන්ධතා සහ ගැටුම් ඇතිවීම</p> <p>වැඩබිම සඳහා යොදා ගනු ලබන ශ්‍රමිකයින් විවිධ ප්‍රදේශ සහ සමාජ පරිසරවලින් පැමිණෙන්නන් වන අතර, ඔවුන් සාමාන්‍යයෙන් අඩු අධ්‍යාපන මට්ටමක් සහ දුර්ද්‍රව්‍යවෙන් පෙළෙන සමාජ පසුබිමක් සහිත වුවත් වේ. එවැනි ප්‍රජාවන්ට පහත දැක්වා ඇති පරිදි පුළුල් පරාසයක සමාජ ගැටලු තිබිය හැකිය.</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ දරුවන් සහ දෙමාපියන් සමඟ ආරවුල් ■ දරුවන් අධ්‍යාපනයෙන් ඈත් කිරීම ■ දරුවන් සහ දෙමාපියන් අපවාර ක්‍රියා සඳහා යෙදවීම් ■ ළමා ශ්‍රමය ලබා ගැනීම ■ පොදු සම්පත් සඳහා අසල්වැසි ප්‍රජාව සමඟ ඇතිවන ආරවුල් <p>එවැනි ගැටළු සහිත කම්කරුවන් දුර්ලභ වුවද, එවැනි දුර්ලභ අවස්ථාවන්ද නොසලකා හැරිය නොහැක. එබැවින්, මෙහි පවතින සමාජ හා ප්‍රජා ගැටළු ඉතා වැදගත් ලෙස සලකනු ලැබේ.</p>	<p>ඉතා වැදගත්</p>
<p>7.2.4.10 ඉදිකිරීම් අතරතුර ශ්‍රමිකයින්ගේ ආරක්‍ෂාව</p> <p>වැඩබිම් ශ්‍රමිකයින් වැටීම් නිසා සිදුවන අනතුරු සඳහා නිරාවරණය වීමේ වැඩි ප්‍රවණතාවක් ඇත. ඉතා සීමිත ඉඩකඩක් තුළ ඉදිකිරීම් යන්ත්‍ර භාවිතය සිදු කිරීම නිසා මෙම වැඩබිම තුළ ඉදිකිරීම් යන්ත්‍රෝපකරණ සහ රථවාහන අනතුරු ඇති වීමේ ඉහළ අවදානමක් පවතී. කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ඉදිකිරීම් සඳහා ළමා ශ්‍රමිකයින් යොදා ගතහොත් එය දැඩි අවදානම්කාරී හා අනතුරුදායී කටයුත්තක් බවට පත්වේ.</p>	<p>ඉතා වැදගත්</p>
<p>7.2.4.11 ව්‍යාපාර, කෘෂිකර්මය හෝ වෙනත් කටයුතු සඳහා භාවිත කරන වැඩබිම තුල පිහිටි ප්‍රදේශ</p> <p>ව්‍යාපාරයෙන් බලපෑම් චල්ලවන ප්‍රදේශය වී වගාවෙන් සමන්විත වන බැවින් ව්‍යාපාරික ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් එයට බලපෑමක් ඇති කරයි.</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.4.12 ව්‍යාපාර, කෘෂිකර්මය හෝ වෙනත් කටයුතු සඳහා භාවිත කරන වැඩබිමට යාබදව පිහිටි ප්‍රදේශ</p> <p>අවධානම් අවමකරණ ප්‍රදේශයට යාබද අවට ප්‍රදේශය වී වගා කරන කෘෂිකාර්මික ප්‍රදේශයක් වන අතර ගෙවතු කිහිපයක්ද දැකිය හැක. ඒ නිසා ව්‍යාපාරික හේතුවෙන් මෙම වගාවන්ට වන බලපෑම සලකා බැලිය යුතුය.</p>	<p>වැදගත්</p>
<p>7.2.4.13 වැඩබිමට ඇතුළු වන හෝ ඒ හරහා ගමන් කරන ප්‍රජාවට වන බලපෑම</p> <p>ඉදිකිරීම් ක්‍රියාවලියට යන්ත්‍ර සූත්‍ර, බර වාහන, විදුලිය සහ පිපිරුම් ද්‍රව්‍ය ඇතුළත් වන බැවින්, අනවසර පුද්ගලයින් ඇතුළුවීම සිදු වුවහොත් ඉතා ඉහළ අවදානමක් ඇති විය හැකිය.</p>	<p>වැදගත්</p>

8. සැලකිය යුතු පාරිසරික සහ සමාජීය බලපෑම්

NBRO හි විශේෂ අවධානයක් යොමුවන වන පාරිසරික, සමාජීය බලපෑම් හෝ අවදානම් පහත පරිදි දැක්විය හැක.

8.1. මූලික සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂණ ගැටළු: කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සඳහා සම්මත ගිවිසුම් අවශ්‍යතාවයට අමතරව විශේෂිත සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂණ නිර්දේශයන්

බෑවුම් කඩා වැටීමේ අවදානමක් සහිත අස්ථායී බෑවුමකට ආසන්නව ශ්‍රමිකයින්ට වැඩ කිරීමට සිදු වන බැවින් මෙම වැඩබිමට අදාළව සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂිත ගැටළු පිළිබඳව දැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතුවේ. එබැවින් එක් පොදු සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂණ ගැටලු ESMF හිදී අවධානයට ලක්කර ඇත. ඉදිකිරීම් වැඩබිම්වලදී ශ්‍රමිකයින්ගේ ආරක්ෂණ අවශ්‍යතා පිළිබඳව 2003 දරණ සේවා කොන්දේසි, ප්‍රජා සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව සම්බන්ධ නිර්දේශ දක්වන ලංසු ලේඛනයේ 2003(5) වගන්තිය යටතේ ආරක්ෂිත උපාංග සහ පැළඳුම් පිළිබඳව සවිස්තරාත්මකව දක්වා ඇත.

8.2 ළමා හා බලහත්කාර ශ්‍රමය

2003 දරණ සේවා කොන්දේසි, ප්‍රජා සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව සම්බන්ධ නිර්දේශ දක්වන ලංසු ලේඛනයේ 2003.3 වගන්තිය යටතේ ළමා ශ්‍රමය සහ බලහත්කාර ශ්‍රමය පිළිබඳ සවිස්තරාත්මකව දක්වා ඇත.

9. පාරිසරික හා සමාජීය කළමනාකරණ රාමුව (ESMP)

මෙම කොටස යටතේ පෙර (7) හා (8) අංශ වලදී හඳුනාගන්න ලද බලපෑම් සහ අවදානම් කළමනාකරණය හෝ අවමකරණය සඳහා අවශ්‍ය පාරිසරික හා සමාජීය පියවර හා නිශ්චිත නිර්දේශයන් ඉදිකිරීම් ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන අදියරයන් වන සැලසුම් අදියර, ඉදිකිරීම් අදියර සහ නඩත්තු මෙහෙයුම් අදියර යටතේ අන්තර්ගතකර ඇත.

9.1 නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

මෙම ආපදා අවදානම අවමකරණ ස්ථානය තුළ නැවත පදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාවලියක අවශ්‍යතාවක් නොපවතින අතර මෙම අවධානම් කලාපයේ පදිංචිව සිටින කුටුම්භ වලට ඉවත් වීමට උපදෙස් දී ඇතත් ඔවුන්ගෙන් සමහරක් එම ස්ථානයේම ජීවත් වෙති. ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාවට නැංවීමේදී යන්ත්‍ර සූත්‍ර ක්‍රියාත්මක වීමෙන් ඇතිවන භූ කම්පනය හේතුවෙන් මෙම නිවාස වලට හානි ඇති විය හැක. කෙසේ වෙතත්, බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රදේශයට ආසන්නව පදිංචිව සිටි K.M.P.G.U.S බණ්ඩාර මහතා නායයෑම් වලට ලක් ප්‍රජාව නැවත පදිංචි කිරීමේ ජාතික වැඩසටහන යටතේ ආරක්ෂිත ස්ථානයක නැවත පදිංචි කර ඇත. තවද ව්‍යාපෘතිය හේතුවෙන් ගොඩනැගිලි වල ව්‍යුහයන්ට හානි සිදුවුවහොත් වන්දි ගෙවීමේ ක්‍රියාවලියක් සකස් කළ යුතු අතර (පරිශීලනය (2002.2.17)) උපයෝගිතා සේවා සහ අනෙකුත් පහසුකම් පිළිබඳව ESMP හරහා අවධානය යොමුකළ යුතුවේ.

9.2 තාවකාලිකව ඉවත් කිරීම

ආපදා අවදානම් අවමකරණ ස්ථානය ආසන්නව නිවාස කිහිපයක් පිහිටා ඇති බැවින් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් අධි අවධානමට පත් කුටුම්භ තාවකාලිකව ඉවත් කිරීමක් අවශ්‍ය විය හැක. තවද, එම ප්‍රදේශය ඉදිකිරීම් කාලය තුලදී "ඇතුල්වීම් තහනම් කලාපයක්" ලෙස නම් කළ යුතුය.

9.3 හානියට පත් ඉදිකිරීම් ව්‍යුහයන් ඉවත් කිරීම (අබලි ද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම පිළිබඳව ඉඩම් හිමිකරුවන්ගේ නිර්දේශ ලබා ගැනීම)

ආපදා අවමකරණ ප්‍රදේශය තුළ හානියට පත් ඉදිකිරීම් ව්‍යුහයන් ඉවත් කිරීම හෝ අබලි ද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම සම්බන්ධ අවදානම් ඇතිවීමේ හැකියාවක් නොපවතී.

9.4 ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් දේපළ හා භාවිතයන් අහිමි වීම වෙනුවෙන් වන්දි ගෙවීම

ව්‍යාපෘතියට අදාළ ඉදිකිරීම් හේතුවෙන් යම් නිවාසයකට හානි සිදුවුවහොත් ඊට අදාළ වන්දි ලබා දීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

9.5 මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සහ අධ්‍යාපනය - පහත සඳහන් ක්ෂේත්‍ර සඳහා අවශ්‍ය වේ

විශේෂයෙන් වම ස්ථානයේ පහළ බෑවුමේ පදිංචිව සිටින පුද්ගලයින් ඇති විය හැකි අවදානම් පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සිදුකළ යුතුය.

9.6 පිරිසැලසුම් පදනම් කරගත් පාරිසරික/සමාජයීය කළමනාකරණය

මෙම වැඩබිම ග්‍රාමීය සෞන්දර්යාත්මක බවින් අනුන සුන්දර, පරිසර සංවේදී ස්වභාවික පරිසරයක පිහිටා ඇත. විධිවිධාන, මෙම වැඩබිමෙහි පාරිසරික හා සමාජයීය සාධක මත පදනම්ව පහත සඳහන් පාරිසරික හා සමාජයීය පිරිසැලසුම් යෝජනා නිර්දේශ කරනු ලැබේ.

වගුව 2: පිරිසැලසුම් අදියරයේදී පාරිසරික සමාජයීය නිර්දේශ

පිරිසැලසුම් අවස්ථා	මෙම වැඩබිම සඳහා සලකා බැලිය යුතු මට්ටම
<p>i. ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය සහ සම්පත් උපරිම උපයෝජනය කිරීමේ සැලසුම්</p> <p>ව්‍යාපෘති පිරිසැලසුම්කරණයේදී එම භූමියේ ඇති වෘක්ෂලතාදිය ඉවත් කිරීම වැළැක්වීමට හෝ අවම වශයෙන් ඉවත් කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කළ යුතුය. විශේෂ වශයෙන් ආවේණික ශාක හඳුනාගතහොත් විවෘත ශාක සංරක්ෂණය කිරීමට විශේෂ අවධානයක් යොමු කළ යුතුය.</p>	පහළයි
<p>ii. වැඩබිම් සැලසුම්කරණය</p> <p>වැඩබිම සැලසුම් කිරීමේදී නාය යෂම් නැවත සක්‍රීය වීම හැකියාවක් පවතීද යන්න සහ සුන්බුන් ජනනය වීමේ හැකියාවක් පවතීද යන්න පිළිබඳව අවධානය යොමු කළ යුතුය. තවද, වාහන නැවැත්වීම, ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය ගබඩා කිරීම් හෝ තාවකාලික වාසස්ථාන ආදිය සඳහා අවදානම් කලාපය භාවිත නොකළ යුතුය.</p>	මධ්‍යස්ථයි
<p>iii. වාසස්ථාන සහ සතුන්ගේ ගමන් මාර්ග</p> <p>ස්ථිර ව්‍යුහ, ප්‍රවේශ මාර්ග වැනි යම් ඉදිකිරීමක් හේතුවෙන් විශාල ප්‍රදේශයක වන ව්‍යාප්තිය ඉවත් කිරීමට සිදු වන්නේ නම් සහ ඒ හේතුවෙන් සතුන්ගේ වාසස්ථාන හා ගමන් මාර්ග හෝ ගැඹුරු වාරි ඇළවල් වලට හෝ අවහිරයක් වන්නේ නම්, එහි බලපෑම සීමිත ප්‍රදේශයකට වුවත් ඒ සඳහා සත්ව මංපෙත්, තීරු ක්‍රමයට ශාක සිටුවීම් ආදී යෝග්‍ය ක්‍රම අනුගමනය කළ යුතුය.</p>	අදාළ නොවේ
<p>iv. ජල සම්පත් සංරක්ෂණය</p> <p>අවදානම් අවමකරණ පියවරක් වශයෙන් මෙම මෙම භූමියෙන් භූගත ජලය ඉවත් කරන්නේ නම් සහ එම ජලය ප්‍රමාණාත්මකභාවයෙන් හා ගුණාත්මකභාවයෙන් ඉහළ නම්, පහළ බෑවුම ආසන්නයේ සිටින පදිංචිකරුවන්ට එය ග්‍රාමීය ජල මූලාශ්‍රයක් විය හැක.</p>	මධ්‍යස්ථයි
<p>v. ජල සැපයුමට බාධා ඇතිවීම</p> <p>ආපදා අවමකරණ ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් ජල මට්ටම පහත වැටීම හරහා ජල මූලාශ්‍ර වලට බලපෑම් ඇති වීමේ සම්භාවිතාව ඉහළ ය. විවෘත අවස්ථාවන්හිදී මතුපිට සහ භූගත වාරි මාර්ග සැලසුම් කිරීමේදී එම ප්‍රදේශයේ පවතින ප්‍රජා ජල සම්පාදන ප්‍රභවයන්ට වන බලපෑම සලකා බැලිය යුතු අතර, වඩාත් සුදුසු අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග වලට වැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතුය.</p>	ඉහළයි
<p>vi. සෞන්දර්යාත්මක නිර්මාණ සලකා බැලීම්</p> <p>සෞන්දර්යාත්මක සංවේදී පරිසර වලට ගැලපෙන පරිදි සැලසුම් කිරීමේදී, දෘශ්‍ය දූෂණය අවම මට්ටමක තබා ගැනීම සඳහා ස්වභාවික පරිසරය සමඟ මුසු වන ව්‍යුහයන් පිළිබඳ වැඩි අවධානයක් යොමුකළ යුතුය. එහිදී එම පරිසරයට වඩාත් ගැලපෙන අවම කිරීමේ ව්‍යුහයන් සැලසුම් කිරීම සඳහා භූ දර්ශන නිර්මාණ ශිල්පීන්ගේ සේවය ලබා ගත හැක.</p>	මධ්‍යස්ථයි
<p>vii. හරිත පාරිසරික ලක්ෂණ පිළිබඳ සලකා බැලීම</p> <p>අවමකරණ ක්‍රියාමාර්ග බොහෝමයක් මනා හඬින්තුවක් සහිත පරිශ්‍රයන්හි සිදු කෙරෙන බැවින්, පිරි සැලසුම් වලදී හැකිතාක් හරිත පාරිසරික ක්‍රමවේද හා බැඳුණු අවධානම් අවමකරණ පියවරයන් සලකා බැලීමට නිර්දේශ කෙරේ. උදා. බාදනය පාලනය කිරීම සඳහා දේශීය ශාක භාවිතා කිරීම, පරිසරයේ ජෛව විවිධත්වය පවත්වාගැනීම සඳහා ශාක සංයෝජනය කිරීම, ආක්‍රමණික විශේෂ ඇතුල්වීම වැළැක්වීම ආදිය.</p>	මධ්‍යස්ථයි

<p>viii. ශ්‍රමිකයින්ගේ/ මගීන්ගේ සහ ප්‍රජාවගේ ආරක්ෂාව ඉදිකිරීම් අතරතුර බැවුම් අස්ථාවර වීම් සිදුවිය හැකි බැවින් වැඩබිම් ශ්‍රමිකයින්ට, ආසන්න නිවාසවල පදිංචි පුද්ගලයින්ට අවදානමක් පවතී. විබැවින් ආරක්ෂිත තැනි (Berms) ,ආරක්ෂිත දැල් (Safety nets) සහ ආරක්ෂිත වැටවල් (Safty Fence) වැනි ආරක්ෂිත ක්‍රමවේදයන් පිරිසැලසුම්කරණයේදී අවධානය යොමු කළ යුතු ය.</p>	<p>මධ්‍යස්ථයි</p>
<p>ix. පාංශු බාදන වැළැක්වීමේ ව්‍යුහයන් වැසි කාලයේදී අස්ථායී බැවුම් මතුපිට හරහා වැසි ජලය ගලායාම අපේක්ෂා කළ හැකිය. විබැවින්,වී හරහා ඇළ මාර්ගයේ සිදුවන ජල දූෂණය වැළැක්වීම සඳහා මෙම ගලාවන ජලය කාණු පද්ධතියක් හරහා පිටතට ගෙන යා යුතුයි. විබැවින් බැවුම්වල සිදුවන බාදනය අවම කිරීමට පිරිසැලසුම හරහා ජල ප්‍රවාහයේ වේගය අවම කිරීමේ ක්‍රම පිළිබඳ සලකා බැලිය යුතුය.</p>	<p>ඉතා ඉහළයි</p>
<p>x. අවම පශ්චාත් නඩත්තු සහ මෙහෙයුම් පිරිසැලසුම් අවමකරණ ක්‍රියාමාර්ග වලදී ජල කළමනාකරණය සඳහා ගුරුත්වාකර්ෂණ කාණු පද්ධතියක් වැනි ක්‍රම පිළිබඳ සලකා බැලිය යුතුය. කාණු පද්ධති අවහිර වීම වැළැක්වීමට නළ විෂ්කම්භය, සිදුරු විෂ්කම්භය සහ තැබීමේ කෝණ ආදිය නිවැරදිව තැබිය යුතුය. ජල පරිවහන කාණු සෘජුව ස්වභාවික ජල මාර්ගයන්ට යොමු වන්නේ නම් රොන්මඩ් තැන්පතු වැනි පාංශු බාදන වැළැක්වීම සඳහා අවම නඩත්තු පිරිවැයක් සහිත පිරිසැලසුම් සහ ව්‍යුහයන් හඳුන්වා දිය යුතු ය. මෙම ව්‍යුහයන් සඳහා භාවිතා කරන ද්‍රව්‍ය කල්පැවැත්ම සහ කාලගුණික තත්වයන්ට ඔරොත්තු දෙන පරිදි ප්‍රවේශයෙන් තෝරා ගත යුතුය. තවද පිරිසැලසුම්කරණයේදී විබාදන වැළැක්වීමේ සහ අවම නඩත්තු පිරිවැයක් සහිත ක්‍රමවේද පිළිබඳ වැඩි අවධානය යොමු කළ යුතුය.</p>	<p>ඉහළයි</p>

9.7 ඉදිකිරීම් ක්‍රියාවලිය තුළ සිදුවන බලපෑම් අවම කිරීම

9.7.1 ඉදිකිරීම් අදියර තුළ පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණය සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුගේ අනුකූලතාව

පාරිසරික හා සමාජීය බලපෑම් කළමනාකරණය කිරීම සහ අවම කිරීම සඳහා ගනු ලබන පියවර සාමාන්‍යයෙන් සියලු නායයෑම් අවදානම් අවමකිරීමේ ස්ථාන වලට පොදු වේ. එසේම එවැනි බලපෑම් බොහෝ දුරට ඉදිකිරීම් සඳහා බලපෑම් චල්ල කරන බැවින් බලපෑම් අවම කිරීම සඳහා ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු කටයුතු කළ යුතු වේ. මේ සඳහා ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය විසින් ඉදිකිරීම් අදියරයේදී පාරිසරික හා සමාජයීය සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව (E & HS) කළමනාකරණයට අනුකූල වීම සඳහා "කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ අවශ්‍යතාවය" පිළිබඳ පුළුල් ලේඛනයක් සකස් කර ඇත. එම ලේඛනයෙහි මෙම ස්ථානයට අදාළ ප්‍රධාන කොටස් සහ එහි අදාලත්වය පිළිබඳ පහත වගුවේ දැක්වේ (වගුව 3). එය ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරුගේ ලංසු ලේඛනයේ ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

වගුව 3: ES & HS කළමනාකරණයට අනුකූල වීම සඳහා “කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ අවශ්‍යතාවය”

<p>ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරුවන් අනුව ESMP යොමු අංකය</p>	<p>සංරචකය</p>	<p>ව්‍යාපෘතියට අදාළත්වය</p>
<p>2002. පාරිසරික හා සමාජයීය අධීක්ෂණය</p>		
<p>2002.2 1)</p>	<p>වැඩබිම තුළ ගබඩා කිරීම්</p>	<p>අදාළ වේ</p>
<p>2002.2 2)</p>	<p>ශබ්දය හා කම්පන</p>	<p>බෙහෙවින් අදාළ වේ (ආසන්න නිවාස)</p>
<p>2002.2 3)</p>	<p>ඉරිතැලීම් සහ ගොඩනැගිලිවලට සිදුවන හානි</p>	<p>බෙහෙවින් අදාළ වේ (ආසන්න නිවාස)</p>
<p>2002.2 4)</p>	<p>අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම</p>	<p>බෙහෙවින් අදාළ වේ (ගෙවතු/ වී වගාව)</p>
<p>2002.2 5)</p>	<p>අබලි ද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම</p>	<p>බෙහෙවින් අදාළ වේ (ගෙවතු/ වී වගාව)</p>
<p>2002.2 6)</p>	<p>දුඹුටිලි පාලනය</p>	<p>බෙහෙවින් අදාළ වේ ((ආසන්න නිවාස)</p>
<p>2002.2 7)</p>	<p>ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය සහ අපද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය</p>	<p>අදාළ වේ</p>
<p>2002.2 8)</p>	<p>ජලය</p>	<p>බෙහෙවින් අදාළ වේ</p>
<p>2002.2 9)</p>	<p>ශාක හා සත්ව විශේෂ</p>	<p>සුලු වශයෙන් අදාළ වේ</p>
<p>2002.2 10)</p>	<p>භෞතික හා සංස්කෘතික සම්පත්</p>	<p>අදාළ නොවේ</p>
<p>2002.2 11)</p>	<p>පාංශු බාධනය</p>	<p>අදාළ වේ</p>
<p>2002.2 12)</p>	<p>පාංශු දූෂණය</p>	<p>අදාළ වේ</p>
<p>2002.2 13)</p>	<p>පස් හා වැලි ලබා ගැනීම</p>	<p>අදාළ වේ</p>
<p>2002.2 14)</p>	<p>පාෂාණ ලබා ගැනීමේ ක්‍රියාවලි</p>	<p>අදාළ නොවේ</p>
<p>2002.2 15)</p>	<p>හඬින්තු වාහන සහ යන්ත්‍ර</p>	<p>අදාළ වේ</p>
<p>2002.2 16)</p>	<p>මහජනතාවට සිදුවන අවහිරතා</p>	<p>බෙහෙවින් අදාළ වේ</p>
<p>2002.2 17)</p>	<p>පොදු පහසුකම් සහ යටිතල පහසුකම්</p>	<p>අදාළ වේ</p>
<p>2002.2 18)</p>	<p>පරිසර අලංකරණය</p>	<p>අදාළ වේ</p>
<p>2002-5. පාරිසරික අධීක්ෂණය</p>	<p>මූලික සමීක්ෂණය (වායු, ජලය, ශබ්දය, කම්පන, ඉරිතැලීම් පිළිබඳ සමීක්ෂණ)</p>	<p>ස්ථානීය විශේෂිත අධීක්ෂණ සැලැස්ම පරිශීලනය කරන්න</p>
	<p>ඉදිකිරීම් සිදුකරන අතරතුර සමීක්ෂණ (වායු, ජලය, ශබ්දය, කම්පන, ඉරිතැලීම් පිළිබඳ සමීක්ෂණ)</p>	<p>ස්ථානීය විශේෂිත අධීක්ෂණ සැලැස්ම පරිශීලනය කරන්න</p>
	<p>මෙහෙයුම් කාලසීමාව තුළ සමීක්ෂණ</p>	<p>ස්ථානීය විශේෂිත අධීක්ෂණ සැලැස්ම පරිශීලනය කරන්න</p>
	<p>වාර්තා පවත්වාගෙන යාම</p>	<p>අදාළ වේ</p>
<p>2003. සේවා කොන්දේසි සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව</p>		
<p>2003.2</p>	<p>ආරක්ෂාව පිළිබඳ සංවිධානකරණය සහ සන්නිවේදනය</p>	<p>බෙහෙවින් අදාළ වේ</p>
<p>2003.4</p>	<p>ළමා ශ්‍රමය සහ බලහත්කාර ශ්‍රමය</p>	<p>බෙහෙවින් අදාළ වේ</p>

2003.5	ආරක්‍ෂාව පිළිබඳ වාර්තා සහ අනතුරු දැනුම් දීම	බෙහෙවින් අදාළ වේ
2003.6	ආරක්‍ෂිත උපකරණ සහ ඇඳුම්	බෙහෙවින් අදාළ වේ
2003.7	ආරක්‍ෂාව පිළිබඳ නිරීක්ෂණය	බෙහෙවින් අදාළ වේ
2003.8	ප්‍රථමාධාර පහසුකම්.	බෙහෙවින් අදාළ වේ
2003.9	සෞඛ්‍ය සහ ආරක්‍ෂිත තොරතුරු සහ පුහුණුව	බෙහෙවින් අදාළ වේ
	පැල උපකරණ සහ සුදුසුකම් ලත් පිරිස්	බෙහෙවින් අදාළ වේ

අදාළ වේ: සෑම ව්‍යාපෘති වැඩබිම්කරුටම අදාළව භාවිත කළ යුතු පොදු ESMP ලෙස මෙම කොටසින් දැක්වේ.

බෙහෙවින් අදාළ වේ: ආපදා අවදානම අවමකරණ ස්ථානයට අදාළව සකස් කරන ලද ESMP ට අනුකූල වන පරිදි පාරිසරික ප්‍රමිතීන් සකස් කිරීමට කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් දැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතුය.

අදාළ විය හැකි: ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරන කාලසීමාව ESMP හි පූර්ණ අවශ්‍යතා සඳහා මෙය අදාළ විය හැකිය.

අදාළ නොවේ: ස්ථානයේ ස්වභාවය මත මෙම කොටස් අදාළ නොවිය හැකිය.

වෛකල්පිත: අවශ්‍යතාවකදී භාවිත කළ හැකිය.

ස්ථානීය විශේෂිත අධීක්ෂණ සැලැස්ම: මෙම සැලැස්ම තුළ පවත්නා අධීක්ෂණ කටයුතු සිදු කිරීමට කොන්ත්‍රාත්කරු බැඳී සිටී.

පරිශීලනය කරන්න: ක්‍රියාත්මක කිරීමට කොන්ත්‍රාත්කරුගේ වගකීම

9.7.2 ස්ථානීය විශේෂිත අවදානම් අවමකරණය

ඉදිකිරීම් කාලයේදී ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපේක්ෂිත ස්ථානීය විශේෂිත අවදානම් අවමකරණ පියවර පහත දැක්වේ.

වගුව 4: ස්ථානීය විශේෂිත ES & HS අවමකරණ පියවරයන්

අවදානම් අවමකිරීමේ සංරචක	ව්‍යාපෘති අදියර	වගකීම
<p>i. ඉදිකිරීම් ක්‍රියාවලිය අතරතුර සිදුවන බාදනය වීමේ බලපෑම් අවම කිරීම</p> <p>වර්ෂා කාල සීමාවන්හිදී වැඩබිම් වල පෙනෙලි කිරීම, බෑවුම් නැවත සකස් කිරීම සහ සුන්බුන් ඉවත් කිරීම වැනි කාර්යන්වල නොයෙදීම දැඩිව නිර්දේශ කෙරේ. විවෘත ඉහළ බෑවුමේ අවදානම් අවමකරණ කටයුතු වියලි කාල සීමාවන්හිදී පමණක් සිදු කිරීමට සහ වර්ෂා කාල සීමාවන්හිදී අස්ථායී බෑවුමේ විවෘත කටයුතු සිදු නොකිරීමට දැඩිව නිර්දේශ කෙරේ. මේ පිළිබඳව ව්‍යාපෘතිය සැලසුම් අදියරයේදී අවධානය යොමු කළ යුතුය. තවද බෑවුම සකස් කිරීමේදී ඇති වූ සුන්බුන් හේතුවෙන් කාණු පද්ධති පිරී යාම වැළැක්වීමට රොන්මඩ තැන්පතු හඳුන්වා දිය යුතු ය.</p>	<p>භූමිය සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>ii. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීම</p> <p>කොන්ත්‍රාත්කරු අදාළ ස්ථානය තුළ ආපදා අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කළ යුතු බැවින්, ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා කළමනාකරණ සැලැස්මක් සකස් කළ යුතුය. එම සැලැස්ම තුළ වැඩබිමෙහි ඉඩ පහසුකම් උපරිමයෙන් උපයෝජනය වන හා ආරක්ෂාව උපරිම වන පරිදි ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය ගබඩා කිරීම, රථ වාහන නැවැත්වීම, කොන්ක්‍රීට් මිශ්‍ර කිරීම සහ පිරිසිදු කිරීම වැනි දෑ සඳහා තෝරා ගැනීම් කළ යුතුය.</p>	<p>භූමිය සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>iii. ඇතුළු නොවන කලාපය</p> <p>ඉදිකිරීම් අදියරේදී මෙම ස්ථානයේ බෑවුම් අස්ථාවර වීමේ අවදානම පිළිබඳව PMU විසින් සවිස්තරාත්මක තක්සේරුවක් සිදු කරමින් ‘ඇතුළු නොවන කලාපයක්’ ප්‍රකාශ කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.</p> <p>විසේම වාහන ධාවනයේදී සිදුවන අනතුරු, යන්ත්‍ර සූත්‍ර ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සිදුවන අනතුරු හා විදුලි කාන්දුවීම් ආදිය අවම කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂණ කළමනාකරණ සැලැස්ම තුළ ඉහළ ප්‍රමුඛතාවයක් ලබා දිය යුතුය. තවද බෑවුමේ අස්ථායීතා අවදානම දැක්වෙන සංඥා පුවරු මෙම ප්‍රදේශයේ ප්‍රදර්ශනය කිරීමට දැඩි ලෙස නිර්දේශ කෙරේ.</p>	<p>ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • PMU හි E & S ඒකකය • කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>iv. යන්ත්‍රෝපකරණ සහ ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය</p> <p>ඉදිකිරීම් අදියරේදී යන්ත්‍රෝපකරණ, ද්‍රව්‍ය සහ වාහන ප්‍රවාහනය සඳහා කොන්ක්‍රීට් අතුරු ඇති ප්‍රවේශ මාර්ග භාවිතා කළද මෙම මාර්ගය වංගු සහිත ඉතා පටු ස්වභාවයක් ගනී. විවෘත, අනතුරු ඇඟවීමේ සංඥා, බෑවුම් අස්ථාවර වීමේ අවදානම දැක්වෙන සංඥා, මාර්ග සංබාධක සංඥා ආදී මාර්ග ආරක්ෂණ පියවරයන් මෙහි ස්භාවික කළ යුතු අතර රාත්‍රී කාලයේදී ස්ථිර පුහුණු මුරකරුවන් හා විදිලාම්පු යෙදවීමට දැඩිව නිර්දේශ කෙරේ. එහිදී, මෙම ප්‍රදේශයේ වෙසෙන ජනතාවට මාර්ගය භාවිතයේදී හා ප්‍රවාහනයේදී බාධා ඇති නොවේ.</p>	<p>ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • PMU හි E & S ඒකකය • කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>v. ආක්‍රමණික විශේෂිත</p> <p>එම ස්ථානය ස්වභාවික වනාන්තරයකට ආසන්නව පිහිටා ඇති බැවින් පාංශු බාදනය වැළැක්වීම සඳහා දේශීය ශාක තෝරා ගත යුතු අතර ආක්‍රමණික ශාක භාවිත නොකළ යුතු ය.</p>	<p>ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු

<p>vi. ශබ්දය හා කම්පන පාලනය වැඩබිම තුළ යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිත කිරීමේදී ශබ්දය හා කම්පන ඇතිවිය හැකි අතර මෙම යන්ත්‍රෝපකරණ තුළින් ඇතිවන ශබ්දය හා කම්පන අවට පරිසරයට සහ ආසන්න පිහිටි නිවාසවල පදිංචිකරුවන්ට අහිතකර බලපෑම් ඇතිකළ හැකිය. එබැවින්, කම්පන ජනනය කරනු ලබන ක්‍රියාකාරකම් සම්මත කම්පන මට්ටම් තුළ සිදු කළ යුතු අතර කම්පන හේතුවෙන් නිවාස/ගොඩනැගිලි ව්‍යුහයන්ට හානි සිදු නොවිය යුතුය. නිවෙස්වල පවතින ඉරිතැලීම් පිළිබඳව පූර්ව සමීක්ෂණයක් සිදු කළ යුතු අතර ඉදිකිරීම් අතරතුර සහ පසුව නැවත සමීක්ෂණ සිදු කළ යුතුය. ඉදිකිරීම් කටයුතු හේතුවෙන් යම් ගොඩනැගිල්ලකට හානි සිදුවුවහොත් ඊට සුදුසු වන්දි මුදලක් ලබා දිය යුතුය.</p>	<p>ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>vii. ඉදිකිරීම් අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම මෙම ආපදා අවමකරණ ස්ථානය ගංගාවකට ආසන්න ප්‍රසන්න පරිසරයක් සහිත ග්‍රාමීය හු දර්ශනයක පිහිටා ඇති බැවින් ඉදිකිරීම් අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේදී කොන්ත්‍රාත්කරු විශේෂ අවධානයක් යොමු කළ යුතුය. එබැවින් අපද්‍රව්‍ය ජනනය වන්නේ නම් ඒවා වැඩබිම තුළ බැහැර නොකළ යුතු අතර වැඩබිම තුළ විධිමත්ව ගබඩා කර PMU විසින් අනුමත කරනු ලබන ක්‍රමවේදයක් හරහා ඒවා බැහැර කළ යුතුය. විශේෂ, ඉදිකිරීම් අපද්‍රව්‍ය ගලායන ජලයට හෝ ගං ඉවුරට බැහැර නොකළ යුතුය. වාහන සහ යන්ත්‍ර සූත්‍ර නඩත්තු කිරීමේදී භාවිතා කරන ලද තෙල්, ලිහිසි තෙල්, පිරිසිදු කිරීමේ ද්‍රව්‍ය යනාදිය රැඳවුම් ටැංකිවල එකතු කර විශේෂිත තෙල් ප්‍රතිචක්‍රීකරණ සමාගමක් විසින් අනුමත අනතුරුදායක අපද්‍රව්‍ය එක් රැස් කිරීමේ ස්ථානයකට බැහැර කළ යුතුය. තවද, මෙම ස්ථානයේ රසායනික උපද්‍රව්‍ය හඳුනාගෙන ඒවා සමග කටයුතු කළයුතු ආකාරය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සඳහා සේවකයින්ට සුදුසු සන්නිවේදන සහ පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.</p>	<p>වැඩබිම සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>viii. දැවිලි සහ වායු දූෂණය පාලනය කිරීම අවට ප්‍රදේශවාසීන්ට අවදානමක් නොවන ලෙස දැවිලි උත්පාදනය අවම කිරීමට කොන්ත්‍රාත්කරු කටයුතු කළ යුතුය. තවද ආරක්ෂිතව සේවා ස්ථාන පවත්වා ගැනීමට සහ අවට නිවාසවලට සිදුවන බාධා අවම කිරීමට දැවිලි සාන්ද්‍රණය පාලනය කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කළ යුතුය. ප්‍රවාහනයේදී පස්, වැලි හෝ දැවිලි විසිරී යාම වැලැක්වීම සඳහා එම ද්‍රව්‍ය සුරක්ෂිතව ආවරණය කළ යුතුය.</p>	<p>වැඩබිම සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>ix. ඉදිකිරීම් සඳහා ජලය ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා අනුමත ස්ථානවලින් ජලය ලබා ගත යුතුය.</p>	<p>ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>x. සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ගැටළු මෙම ස්ථානයේ සේවකයින්ට ඉහළ අවදානම් තත්වයන් යටතේ කටයුතු කිරීමට සිදු වන බැවින්, ESMP හි කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ වගකීම් දක්වන 2003 දරණ සේවා "කොන්දේසි, ප්‍රජා සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව" වගන්තිය යටතේ දක්වා ඇති නිර්දේශයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. තවද, මෙම නිර්දේශයන් සංවිධානාත්මක ආරක්ෂක අධීක්ෂණ පද්ධතියක් තුළ අනුගමනය කළ යුතුය.</p>	<p>ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • PMU හි E & S ඒකකය • කොන්ත්‍රාත්කරු

<p>මීට අමතරව, වෙනත් අනතුරු සඳහා හදිසි කළමනාකරණ ඒකකයක් (ප්‍රථමාධාර පහසුකම්, ආරක්ෂිත ද්‍රව්‍ය, රෝහල්ගත කිරීමේ පහසුකම් සහ ප්‍රවාහන පහසුකම්) මෙම ආපදා අවමකරණ තුමිය තුළ පවත්වාගෙන යා යුතුය.</p>		
<p>xi. ගෙවතු වගාවන්ට වන බලපෑම</p> <p>අවමකරණ ස්ථානයට ඉතා සමීපව ඉහළ බෑවුම් ප්‍රදේශයේ මෙම ප්‍රදේශයේ පදිංචිකරුවන්ගේ ගෙවතු වගාවන් නිරීක්ෂණය කළ හැක . වාහන ගමනාගමනය, වාහන නැවැත්වීමේ ස්ථාන, ද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම් ආදිය නිසා ගෙවතු වල වගා කර ඇති ශාක වලට හානියක් නොවීමට, කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් සිය අවධානය යොමු කළ යුතුය.</p>	<p>වැඩබිම සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>xii. කොන්ත්‍රාත්කරු යටතේ සිටින සේවකයින්ගේ සහිතාරක්ෂක පහසුකම් භාවිතය</p> <p>කොන්ත්‍රාත්කරු යටතේ සිටින සේවකයින් සඳහා වෙනම සහිතාරක්ෂක පහසුකම් සැපයිය යුතුයි.</p>	<p>ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>xiii. වැඩකරන කාලය</p> <p>ඉදිකිරීම් කටයුතු දිවා කාලයට පමණක් සීමා කළ යුතු අතර ආරක්ෂාව සම්බන්ධ ගැටලු හේතුවෙන් සවස 6 න් පසු කිසිදු හේතුවක් මත මෙහි ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදුකළ නොහැක.</p>	<p>ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු • මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
<p>xiv. මිනිසුන් මෙම ප්‍රදේශයට ඇතුළු වීමේ හෝ හරහා ගමන් කිරීමේ අවශ්‍යතාව</p> <p>පූර්ණ කාලීන මුරකරුවන් යෙදවීම, අනතුරු ඇඟවීමේ සලකුණු පවත්වාගෙන යාම මගින් මෙයට ඇතුළු විය හැකි අනවසර ප්‍රවේශය වැළැක්විය යුතුය.</p>	<p>ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>XV. ක්‍රමවත් ගෘහ පාලනය</p> <p>ඉදිකිරීම් අතරතුර හොඳ ගෘහ පාලනයක් පවත්වාගෙන යාම හරහා දෘශ්‍ය දූෂණය අවම කළ යුතුය</p>	<p>වැඩබිම සකස් කිරීම සහ ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>XVI. සේවක වර්ග ධර්ම පද්ධතිය</p> <p>කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් යෝග්‍ය සේවක වර්ග ධර්ම පද්ධතියක් ඇති කිරීම මගින් වැඩබිම් සේවකයින් සහ ආසන්න ප්‍රජාව අතර ගැටුම් ඇතිවීම වැළැක්විය යුතුය.</p>	<p>ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කොන්ත්‍රාත්කරු
<p>XVII. සර්ප දෂ්ට කිරීම් කළමනාකරණය සහ හදිසි අවස්තා කළමනාකරණය</p> <p>සර්ප දෂ්ට කිරීම් නිසා ඇතිවන අනතුරු සඳහා නිසි හදිසි කළමනාකරණ පද්ධතියක් (සර්ප දෂ්ට කිරීම් පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම, වැඩ කරන අතරතුර ආරක්ෂිත සපත්තු පැලඳීම, සර්ප දෂ්ටනයකදී ප්‍රථමාධාර, සර්ප දෂ්ට කළමනාකරණ පහසුකම් ඇති රෝහලට ඇතුළත් කිරීම) හඳුන්වා දිය යුතුය.</p> <p>මීට අමතරව, මෙවැනි ස්ථාන වල අනතුරු බහුලව සිදු වන බැවින් වෙනත් අනතුරු සඳහා නිසි හදිසි කළමනාකරණ ඒකකයක්</p>	<p>ඉදිකිරීම් අදියර</p>	<ul style="list-style-type: none"> • PMU හි E & S ඒකකය • කොන්ත්‍රාත්කරු

<p>(ප්‍රථමාධාර පහසුකම්, ආරක්‍ෂිත ද්‍රව්‍ය, රෝහල්ගත කිරීමේ පහසුකම් සහ ප්‍රවාහන පහසුකම්) මෙම වැඩබිමේ පවත්වාගෙන යා යුතුය.</p>		
--	--	--

9.7.3 වැඩබිම සඳහා වන අධීක්‍ෂණ අවශ්‍යතා

පහත දැක්වෙන අධීක්‍ෂණ සැලැස්ම ඉදිකිරීම් අදියරයේදී මෙම වැඩබිමට විශේෂිත වූ අධීක්‍ෂණ සැලැස්මකි. මීට අමතරව, කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ ESMP සඳහා ඇති අනුකූලතාව දක්වා ඇති අධීක්‍ෂණ ක්‍රියා පටිපාටිය වී ආකාරයෙන්ම ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත ESMP ක්‍රියාපටිපාටිය ලංසු ලේඛනයේ සඳහන් කරනු ඇතැයි අපේක්‍ෂා කෙරේ. ESMP සඳහා වන පිරිවැය වෙතම ගෙවුම් අයිතමයක් ලෙස දැක්වීමට අවශ්‍ය වේ. තෝරාගත් ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් පාරිසරික හා සමාජ කළමනාකරණ ක්‍රමවේද පිළිබඳ ප්‍රකාශනයක් ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර PMU විසින් එය අනුමත කිරීම අවශ්‍ය වේ.

වගුව 5: ඉදිකිරීම් අදියර සඳහා පාරිසරික හා සමාජයීය අධීක්‍ෂණ යාන්ත්‍රණය

අධීක්‍ෂණ අවශ්‍යතාව	පරාමිතීන්	අධීක්‍ෂණය කළ යුතු වාර ගණන
i. මූලික අධීක්‍ෂණය	ජලයේ ගුණාත්මකභාවය	චක්‍රවර්ක් *
	ආසන්න නිවාසවල ඉරිතැලීම් පිළිබඳ පූර්ව සමීක්‍ෂණය	චක්‍රවර්ක් *
	භූමිය මත සිදුවන කම්පන	චක්‍රවර්ක් *
	වාතාශ්‍රයේ ගුණාත්මක භාවය: විශේෂිත සාධක	චක්‍රවර්ක් *
	වැඩබිමි ශබ්ද මනුෂ්‍ය කිරීම	චක්‍රවර්ක් *
ii. ඉදිකිරීම් අතරතුර	ජලයේ ගුණාත්මකභාවය	චක්‍රවර්ක් *
	ආසන්න නිවාසවල ඉරිතැලීම් පිළිබඳ පූර්ව සමීක්‍ෂණය	ඉදිකිරීම් අතර තුර සැලකිය යුතු වැඩි වීමක් සිදුවන්නේ නම් පමණක්**
	භූමිය මත සිදුවන කම්පන	භූ විදුම්, භූ කැණීම් හෝ කම්පන ජනනය වන අනෙකුත් කටයුතු සිදු කරන විට
	ඉදිකිරීම් ශබ්දය	අධික ශබ්දය හිකුත් වන අවස්ථාවලදී මාසයකට වරක්
	විශේෂිත අවස්ථාවලදී වාතාශ්‍රයේ ගුණාත්මක භාවය:	මාසයකට වරක්
iii. රටවාහනවලින් සිදු කරන විමෝචන	ක්‍රියාත්මක වන සියලුම යන්ත්‍රෝපකරණ/වාහන සඳහා අදාළ වන පරිදි විමෝචන පාලන පරීක්‍ෂණ සහතිකය තිබිය යුතුය-ES නිලධාරියා විසින් එය පරීක්‍ෂා කළ යුතුය.	
iv. අධීක්‍ෂණ නියෝජිතයන්	<p>★ ඉරිතැලීම් සමීක්‍ෂණ හැර අනෙකුත් සියලුම පරාමිතීන් සඳහා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ ලියාපදිංචිය සහිත දක්ෂ ස්වාධීන අධීක්‍ෂණ ආයතනයක්</p> <p>★★ ඉරිතැලීම් පිළිබඳ සමීක්‍ෂණ සිදු කිරීම සඳහා PMU හි ලියාපදිංචි නියෝජිතයන් විසින් සිදු කළ යුතුයි</p>	

<p>v. වාර්තා කිරීමේ අවශ්‍යතා</p>	<p>ඇළ මාර්ගවල ජලයේ ගුණාත්මක භාවය - CEA විසින් 2019 වර්ෂයේ අංක 01 දරණ ස්වභාවික ජලයේ ගුණාත්මක භාවය පිළිබඳ සම්මතයන් සමග සන්සන්දනය කිරීම ගොඩනැගිලිවල ඉරතැලීම් පිළිබඳ මූලික සමීක්ෂණය - වෘත්තීමය වාර්තා භූමියේ කම්පන තත්ත්ව - යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිතය, ඉදිකිරීම් කටයුතු සහ රථවාහන ධාවනය මගින් භූමිය මත ඇතිවන කම්පන පිළිබඳ CEA විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති අතුරු සම්මතයන් පසුබිම් ගබඩා මිනුම් කිරීම - 1996 මැයි 23 දිනැති අංක 924.1 දරණ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය - CEA වායු ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ කරුණු - ජාතික වායු ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ සම්මතයන් දැක්වෙන 2008 අගෝස්තු 15 දිනැති අංක 1562/22 දරණ අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය- ශ්‍රී ලංකා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය</p>
----------------------------------	---

10. නිෂ්කාශන, විරුද්ධත්වයක් නොමැති බව, එකඟතාව සහ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ආයතනයන්හි අනුමැතිය ලබා ගැනීම

වගුව 6: නිෂ්කාශන, විරුද්ධත්වයක් නොමැති බව එකඟතාව සහ අනුමැතිය

අවශ්‍යතාව/ අනුමත කිරීම/ ආයතනය	ව්‍යාපෘතියට අදාළත්වය
<p>10.1 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම</p>	
<p>දිස්ත්‍රික් ලේකම්ගේ අනුමැතිය</p>	<p>ව්‍යාපෘති යෝජනාව ප්‍රධාන අමාත්‍යවරයා සහ දිස්ත්‍රික්කයේ අනෙකුත් පාර්ශවකරුවන් සහභාගී වන දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන සම්බන්ධීකරණ කමිටුවට ඉදිරිපත් කර අනුමැතිය ලබා ගත යුතු ය. මෙම කමිටුවේදී PMU හි නිලධාරියෙකු විසින් ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳව සහ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ආකාරය පිළිබඳවත් එහිදී ඇතිවන පාරිසරක හා සමාජයීය ගැටලු ඇතුළත් කරුණු පිළිබඳවත් සාකච්ඡා කරනු ලැබේ. මෙහිදී වැඩි අවධානයක් යොමු වන ගැටළු පිළිබඳව ESMP හිදී පැහැදිලි කරනු ලැබේ. මෙම කමිටුවේදී ගනු ලබන තීරණ සහ නිර්දේශ පිළිබඳව ESMP හිදී සලකා බලනු ලැබේ.</p>
<p>සැලසුම් කමිටුවේ අනුමැතිය</p>	<p>රත්තොට ප්‍රාදේශීය සභාවේ සැලසුම් කමිටුවේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම</p>
<p>10.2 ව්‍යාපෘතියට අදාළ රජයේ/ඉඩම් හිමියන්ගේ අනුමැතිය</p>	
<p>මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය</p>	<p>1951 අංක 25 දරණ පාංශු සංරක්ෂණ පනත මගින් මාතලේ දිස්ත්‍රික්කය සංවේදී කලාපයක් ලෙස නම් කර ඇති බැවින් දිස්ත්‍රික් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ එකඟතාව ලබා ගත යුතු ය.</p>
<p>වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව/ වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව</p>	<p>මෙම ප්‍රදේශය මානිංගල රක්ෂිතයේ පහළ බෑවුමක පිහිටා ඇති බැවින් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ හා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය අවශ්‍ය වේ.</p>
<p>ගොවිජන දෙපාර්තමේන්තුව/ ගොවි සංවිධානය</p>	<p>බලපෑමට ලක්වන ප්‍රදේශයට ආසන්නව වාරි ඇළ මාර්ගයක් පිහිටා ඇති බැවින් ගොවිජන දෙපාර්තමේන්තුවේ හා ගොවි සංවිධානයේ අනුමැතිය අවශ්‍ය වේ.</p>
<p>භූ විද්‍යා හා පතල් කැනීම් කාර්යාංශය</p>	<p>පාෂාණ, ඛනිජ වැනි ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය ලබා ගැනීමට, ප්‍රවාහනයට සහ ඉවත් කිරීමට අනුමැතිය ලබා ගැනීම (අවශ්‍ය නම් පමණක්)</p>
<p>රත්තොට ප්‍රාදේශීය සභාව</p>	<p>අපද්‍රව්‍ය සහ කොළරොඩු බැහැර කිරීම සඳහා රත්තොට ප්‍රාදේශීය සභාවෙන් අනුමැතිය ලබා ගැනීම</p>
<p>ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය</p>	<p>විදුලි බල සැපයුම ලබා ගැනීමට ලංකා විදුලි බල මණ්ඩලයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලයෙන් අනුමැතිය ලබා ගැනීම</p>

<p>ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවය</p>	<p>මෙම ආපදා අවම කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා පෞද්ගල ව්‍යාපෘති කළමනාකරණය යොදා ගැනීම සඳහා පැලෑටි හා ධීප වර්ග අවශ්‍ය වේ නම්, (ආනයනය කළ යුතු වේ නම්) 1999 අංක 35 දරණ පැලෑටි සංරක්ෂණ පනත යටතේ කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෙනුවෙන්, අතිරේක අධ්‍යක්ෂ කටුනායක ජාතික ශාක නිරෝධායන සේවය අනුමත කළ පැලෑටි හා ධීප අධිකාරිය මගින් නිකුත් කරන බලපත්‍ර හා කොන්දේසි යටතේ ගෙන ආ යුතුය.</p>
<p>10.3 ඉඩම් හිමිකාරිත්වයෙන් කැමැත්ත / විරුද්ධත්වයක් නොමැති බව / නීත්‍යානුකූල ගිවිසුම</p>	
<p>ඉඩම් හිමිකරු</p>	<p>ව්‍යුහයන් ඉවත් කිරීමට, ඉඩමට ප්‍රවේශ වීමට, ඉදිකිරීම් කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහ දිගුකාලීන නඩත්තු කටයුතුවල නිරත වීමට කිසිදු විරෝධයක් නොදක්වන බවට ඉඩම් හිමියා සහ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය අතර නීත්‍යානුකූලව ගිවිසුමක් අත්සන් කෙරේ. තවද ඉඩම් හිමියා වෙනුවෙන් කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ව්‍යුහයන්ගෙන් කිසියම් වටිනා භාණ්ඩයක් ලබා ගැනීමට/හෝ නිස්සාරණය කිරීමට ඉඩ ලබා දේ. තවද ව්‍යුහයන් ඉවත් කිරීමේ පිරිවැය ව්‍යාපෘතිය තුළින්ම දරනු ලැබේ.</p>

වගුව 7: අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා යෝජනා (තාවකාලික) කාල රාමුව

අනුමැතිය ලබා ගැනීම	මාසය 01				මාසය 02			
	සතිය 01	සතිය 02	සතිය 01	සතිය 02	සතිය 01	සතිය 02	සතිය 01	සතිය 02
<p>ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම දිස්ත්‍රික් ලේකම්ගේ අනුමැතිය ලබා ගැනීම ව්‍යාපෘති විස්තර භාරදීම ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීම ගැටලු නිරාකරණය කර ගැනීම අනුමැතිය</p>	—	—	—	—	—	—	—	—
<p>සැලසුම් කමිටුවේ අනුමැතිය ව්‍යාපෘති විස්තර භාරදීම ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීම ගැටලු නිරාකරණය කර ගැනීම අනුමැතිය</p>		—	—	—				
<p>අනෙකුත් අනුමැතීන් ලබා ගැනීම CEA වාර්මාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව GSMB ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය (අවශ්‍යතාවය මත රඳා පවතී)</p>	—	—	—	—	—	—	—	—
<p>ඉඩම් හිමිකරුවන්ගේ එකඟතාවය/විරුද්ධත්වයක් නොමැති බව</p>	—	—	—	—	—	—	—	—

14. මෙම ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධ අභියාචනා සලකා බැලීමේ යාන්ත්‍රණය

මෙම ව්‍යාපෘතිය හේතුවෙන් සිදුවිය හැකි ගැටළු සම්බන්ධයෙන් අභියාචනා මණ්ඩල පිහිටුවීම ව්‍යාපෘති කළමනාකරණ ඒකකයේ පාරිසරික හා සමාජයීය නිලධාරී විසින් සිදු කල යුතුය. (අභියාචනා මණ්ඩල පිහිටුවීමට අදාල නිර්දේශ පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ රාමුව (ඒව්) යටතේ සපයා ඇත.)

සමාජීය සහ පාරිසරික ගැටළු සම්බන්ධ සියලුම පැමිණිලි වාචිකව/දුරකථනයෙන් හෝ ලිඛිතව පහත පුද්ගලයා/ස්ථානය වෙත විවීමට හැකිය.

- ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂ/ RLVMMMP

- දුරකතනය : +94 112 559 869
- ෆැක්ස් : +94 112 502 611
- විද්‍යුත් තැපෑල : pd.rlvmmmp@gmail.com
- වෙබ් අඩවිය : rlvmmmp.lk

- දිස්ත්‍රික් නිලධාරී/ ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය (NBRO) හෝ
- වැඩබිම් නිලධාරී/ RLVMMMP
- මාර්ගගත අභියාචනා සලකා බැලීමේ යාන්ත්‍රණය (<https://rlvmmo.lkgrms>)

11. ශ්‍රී ලංකා ජාතික සෞඛ්‍ය අධිකාරිය විසින් නිකුත් කරන ලද Covid-19 වැළැක්වීමේ පියවර

කොවිඩ් 19 වෛරස් ආසාදනය ලොව මුළුමනින්ම තුරන් කර නොමැත. එබැවින් මෙම වෛරසය ව්‍යාප්ත වීම වැළැක්වීමට/ පාලනය කිරීමට සහ යම් වෛරස් ආසාදන තත්වයක් හදුනා ගැනීමේදී කලබලයට පත්වීම වැළැක්වීමට සියළුම කොන්ත්‍රාත්කරුවන් විසින් කොවිඩ් - 19 පූර්ව සූදානම් වීමේ සැලැස්මක් සකස් කළ යුතු අතර 2021 ජනවාරි මස CIDA ආයතනය විසින් නිකුත් කරන ලද "කොවිඩ්-19 හා බෙංගු සඳහා වන සෞඛ්‍යය හා ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩිදියුණු කිරීමේ මාර්ගෝපදේශය, ඉදිකිරීම් කර්මාන්තය සඳහා වන CIDA සෞඛ්‍යය මාර්ගෝපදේශය (4වන සංශෝදනය)"

12. කම්කරු කළමනාකරණය

නිසි සේවක කළමනාකරණ සබඳතා පවත්වා ගනිමින් ව්‍යාපෘතියේ සේවකයින්ට සාධාරණ ලෙස සැලකීමට මෙන්ම ආරක්ෂිත සහ සෞඛ්‍ය සම්පන්න සේවා පහසුකම් සැපයීමේ වගකීම PMU සහ ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරු සතිය.

එහි ප්‍රධානතම අරමුණු වන්නේ;

- රැකියාවේ ආරක්ෂාව සහ සෞඛ්‍යය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- ව්‍යාපෘති සේවකයින්ගේ සාධාරණ සැලකීම, වෙනස් කොට නොසැලකීම සහ සමාන අවස්ථා ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- කාන්තාවන්, ආබාධ සහිත පුද්ගලයින්, ළමුන් සහ සංක්‍රමණික සේවකයින්, කොන්ත්‍රාත් සේවකයින්, ප්‍රජා සේවකයින් සහ ප්‍රාථමික සැපයුම් සේවකයින් වැනි අවදානමට ලක්විය හැකි සේවකයින් ඇතුළු සියලුම ව්‍යාපෘති සේවකයින් සුදුසු පරිදි ආරක්ෂා කිරීම.
- සියලුම ආකාරයේ බලහත්කාර ශ්‍රමය සහ ළමා ශ්‍රමය භාවිතය වැළැක්වීම.
- ජාතික නීතිවලට අනුකූල වන පරිදි ව්‍යාපෘති සේවකයින්ගේ සංගමයේ නිදහස සහ සාමූහික කේවල් කිරීමේ මූලධර්මවලට සහාය වීම.
- ව්‍යාපෘති සේවකයින්ට රැකියා ස්ථානයේ ගැටළු මතු කිරීමට ප්‍රවේශ විය හැකි අවස්ථා ලබා දීම.

12. ව්‍යාපෘති තොරතුරු නිකුත් කිරීම

පහත දැක්වෙන ආයතන සහ සංවිධාන වෙත අවම වශයෙන් පහත වගුවෙහි දක්වා ඇති පරිදි ව්‍යාපෘතියේ ES තොරතුරු තොරතුරු නිකුත් කිරීම PMU හි වගකීම වේ.

වගුව 08: යෝජිත තොරතුරු බෙදා හැරීමේ යාන්ත්‍රණය

තොරතුරු	යෝජිත නියෝජිතයතන	තොරතුරු බෙදා හැරීමේ යාන්ත්‍රණය
i. ව්‍යාපෘති සැලැස්ම (ස්ථානීය විස්තර, පිරිසැලසුම ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රමවේද)	දිස්ත්‍රික් ලේකම්, ප්‍රාදේශීය ලේකම්, අනෙකුත් දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ නියෝජිතයතන, NBRO දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, AIIB	රැස්වීම, දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුව, ගිවිසුම් සඳහා අවශ්‍ය වාර්තා ලබා දීම, අනුමැතිය සහ එකඟතාව ලබා ගැනීම

ii. පාරිසරික හා සමාජයීය කළමනාකරණ සැලැස්ම	AIIB	රැස්වීම්, දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධීකරණ කමිටුව, ගිවිසුම් සඳහා අවශ්‍ය වාර්තා ලබා දීම, අනුමැතිය සහ විකඟනාව ලබා ගැනීම
iii. අධීක්ෂණ වාර්තා (මූලික හා ඉදිකිරීම් අතරතුර)	දිස්ත්‍රික් CEA, AIIB සහ අවශ්‍යතාව පරිදි අදාළ පාර්ශව	ප්‍රගති වාර්තා, විශේෂ රැස්වීම්, ගිවිසුම් සඳහා අවශ්‍ය වාර්තා ලබා දීම
iv. පාරිසරික අනුකූලතාව සහ ශ්‍රමිකයින්ගේ සෞඛ්‍ය හා ආරක්ෂාව සඳහා ස්ථානීය පරීක්ෂාව	දිස්ත්‍රික් CEA, ප්‍රාදේශීය ලේකම්, ග්‍රාම නිලධාරී, NBRO දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, AIIB සහ අදාළ වෙනත් පාර්ශව	ලිඛිත හා වාචික සන්නිවේදන, අදාළ වාර්තා ලබා දීම
v. පාරිසරික සහ සෞඛ්‍ය කරුණු සම්බන්ධව ගනු ලැබූ තීරණ සහ ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම්	ප්‍රාදේශීය ලේකම්, විභාගස්තානයේ නායක හිමි, ග්‍රාම නිලධාරී, NBRO දිස්ත්‍රික් කාර්යාලය, AIIB සහ අදාළ වෙනත් පාර්ශව	රැස්වීම්, ගිවිසුම් සඳහා අවශ්‍ය වාර්තා ලබා දීම
vi. අභියාචනා සලකා බැලීමේ යාන්ත්‍රණය	අදාළ පාර්ශව, AIIB	ලිඛිත හා වාචික සන්නිවේදන, අදාළ වාර්තා ලබා දීම

ඇමුණුම 1: හඳුනාගත් ස්ථානයේ ස්වභාවය සහ උපදේශනය දැක්වෙන ඡායාරූප

යාබදුව පවතින කුඹුරු

යාබදුව පවතින වාරි මාර්ගය

මහජන උපදේශනය

අධි අවධානම් නිවාස